

Češkoslovaška kronika 1968

«Komunisti», glasilo ZKJ objavljajo v svoji zadnji številki Češkoslovaško kroniko 1968, ki sega vse do začetka pogovorov v Čierni na Tisi. Na koncu smo dodali še kroniko zadnjih dni. Objavljamo kroniko za vse, ki se hočejo poučiti o dogodkih (ali si osvežiti spomin nanje) v prejšnjih mesecih.

Januar
3.—5. Plenarna seja CK KP Češkoslovaške, na kateri so nadaljevali razprave, ki so se začele na oktobrskem in decembrskem plenumu. Ločili so funkcijo predsednika republike in prvega sekretarja partije, ki jo je do takrat imel Antonín Novotný. Za prvega sekretarja je bil izvoljen Alexander Dubček. Število članov predsedstva se je povečalo od deset na petnajst. Podprli so smer demokratizacije vseh sfer političnega in družbenega življenja kakor tudi dosledno izvajanje gospodarske reforme.

Februar
22. V Pragi je Aleksander Dubček v svojem govoru na novemskem zasedanju CK KP ljudske fronte in vlade ob 20. obletnici februarjskih dogodkov, to je prehoda na pot socialističnega razvoja, spomnil na besede Klementa Gottwalda: «Hodimo po svoji specifični poti.»

Marec
9.—11. Okrajne in rajonske konference partije po vsej državi. Čedalje bolj odločno potrjujejo novo smer demokratizacije. 14. Slovaški narodni svet terja, naj bi sprejeli načelo federativne ureditve ČSSR.

22. Na vztrajanje najširšega partijskega članstva in javnosti ter po številnih protestih po vsej državi je Antonín Novotný sporočil v pismu, naslovljenem predsedniku parlamenta, svoj odstop s položaja predsednika republike.

23. V Dresdnu je bil sestanek državnih in partijskih voditeljev Bolgarije, ČSSR, Madžarske, NDR, Poljske in ZSSR. Uradno poročilo o sestanku med drugim navaja, da so se med seboj seznanili o položaju v socialističnih državah in da so zastopniki KPČ obvestili o udeleževanju o izvajanju sklepev januarkega plenuma.

28. marec in 1.—5. april. Plenum CK KPČ. Razen kadrovskega vprašanja je bilo na dnevnem redu: aktualni politični položaj po januarskem plenumu, predlog o rehabilitaciji članov partije, preganjanjih v obdobju «kulturne osebnosti». Sprejeli so akcijski program KPČ.

30. marec. Za novega predsednika republike so izvolili generala Ludvika Svobodo.

April
8. Sestavljena je nova vlada, ki jo vodi Oldřich Černík. 10. Predsedstvo ljudske skupščine je sklenilo odložiti volitve za ljudske odbore (napovedane za 19. maj), da bi omogočili ljudski fronti pripravi te na volitve v novem demokratskem duhu.

18. Ljudska skupščina je izvolila novega predsednika Jozefa Smrkovskega. Ta je izjavil, da je najpomembnejša naloga skupščine usmeriti zakonodajno delo in vso dejavnost k socialističnemu parlamentarnizmu.

Maj
4.—5. V Moskvi so bili pogovori najvišjih partijskih in državnih voditeljev ČSSR in ZSSR v komunikativni in poučujoči, da so izmenjali mnenja o sedanji zgodovini v ČSSR.

8. V Moskvi je bil sestanek voditeljev komunističnih in delavskih partij petih socialističnih držav — Bolgarije, NDR, Poljske in ZSSR. Sporočili so med drugim, da so izmenjali mnenja o aktualnih problemih mednarodnega položaja in svetovnega komunističnega gibanja.

17.—25. V ČSSR biva sovjetski premier Aleksej Kosigin. 24. Prvi namestnik ministra Podlask je izjavil, da v odnosu med ČSSR in socialističnimi državami ni prišlo do ohlajenja gledanja teh držav na prosojskosti.

29. maj — 1. junij. Plenarna seja CK KPČ. Sklenili so, da vlada dosledno nadaljuje politiko socialistične demokratizacije in da sklicujejo izredni kongres partije za 9. september, da bi obnovili sestav centralnega komiteja in ustvarili možnosti za dosledno izvajanje politike, začrtane v

akcijskem programu. Antonina Novotnega in nekaj drugih članov CK, odgovornih za demokracije v minulem obdobju, so suspendirali.

8. Predsednik ljudske skupščine Smrkovski, ki vodi parlamentarno delegacijo, je na obisku izjavil, da se češkoslovaško vodstvo trudi doseči razumevanje in zaupanje pri zaveznikih.

23. V Pragi je bilo posvetovanje 1.200 sindikalnih funkcionarjev. V razpravah so obravnavali vprašanja o položaju socialističnih podjetij in o novem programu dela sindikatov in o njihovih stališčih do ustanavljanja delavskih svetov.

24. Ljudska skupščina je sprejela zakon o pripravah na federativno ureditev ČSSR.

27. Premier Černík je izjavil v ljudski skupščini, da je vlada odločna v svoji politiki nasprotovanja vsem ekstremističnim težnjam, ki se pojavljajo v procesu socialistične demokratizacije.

30. Začeli so voliti delegate za izredni, štirinajsti kongres KP Češkoslovaške.

Julij
8.—9. Predsedstvo CK KPČ proučuje pisma centralnih komitejev partij ZSSR, Poljske, NDR, Madžarske in Bolgarije, v katerih izražajo «zaskrbljenost» nad razvojem dogodkov v ČSSR in predlagajo v zvezi s tem skupni sestanek petih partij in KPČ v Varšavi.

9. Delegati mestne partijske konference Praga so sklenili, da zaradi razvoja dogodkov po pismu petih partij ne bodo končali svojega zasedanja prav do kongresa, da bi mogli v primeru potrebe stopiti v akcijo na podlagi svojih mandatov.

10. Na sestanku partijskega aktivna češkoslovaške armade je premier Černík izjavil, da «politika partije in vlade po januarskem plenumu ne da biti najmanjšega povoda, da bi dvomili o prijateljskem stališču ČSSR do drugih socialističnih držav, zlasti do ZSSR».

11. Ljudska skupščina je izvolila češki narodni svet kot reprezentativni organ češkega naroda, ki bo s slovaškim narodnim svetom pripravil federativno ureditev republike. Za predsednika tega sveta 150 članov so izvolili Čestimira Cisarja.

Vse tuje čete, ki so sodelovale na štabnih manevrih varšavskega pakta v ČSSR so zapustile češkoslovaško ozemlje razen sovjetskih, ki so se — kakor je bilo sporočeno — začele umikati.

12. Moskvi, Berlinu, Varšavi, Budimpešti in Sofiji so izročili odgovor, ki ga je dan poprej poročilo in sprejelo predsedstvo CK KPČ, na pisma centralnih komitejev komunističnih partij petih socialističnih držav. Predsedstvo je sklenilo, da «bratskim srečanjem predlaga dvostranska srečanja», toda na ozemlju ČSSR.

15. V Varšavi se je končal sestanek zastopnikov petih komunističnih partij, s katerega so poslali skupno pismo CK KPČ. 17. Madžarska telegrafira agenciji je objavila v celoti pismo petih komunističnih partij centralnemu komiteju KPČ, ki izraža zaskrbljenost nad razvojem dogodkov v ČSSR, zahteva izvajanje določenih ukrepov za ohranitev socialističnega sistema in poudarja, da ohranitev socializma v ČSSR ni samo stvar Češkoslovaške, marveč tudi drugih socialističnih držav.

18. Objava pisma petih partij je povzročila, da so na Češkoslovaški množično začeli izražati podporo predsedstvu centralnega komiteja Komunistične partije Češkoslovaške in prvemu sekretarju Aleksandru Dubčku. Dubček se je preko televizije zahvalil delavskemu razredu in javnosti Češkoslovaške: «Naš socializem je v dobrih rokah in nihče nima pravice, da dvomi o zrelosti naših ljudi in našega delavskega razreda...»

— Predsedstvo CK KPČ je odgovorilo na pismo petih partij in zavrnilo obtožbe ter enostransko in neobjektivno prikazovanje položaja v ČSSR. Pri tem je izjavilo, da smerejo v interesu socializma na Češkoslovaškem pomagati bratske partije predvsem tako, da zaupajo KP Češkoslovaške in podpro njeno politiko.

19. Centralni komite KPČ je na plenumu potrdil in odobril stališče «vodstva do varšavskega pisma peticije». Soglasno so sprejeli resolucijo, ki popolnoma podpira odgovor predsedstva.

— Politbiro CK KP SZ je poslal pismo predsedstvu CK KPČ, v katerem mu predlaga, naj bi imeli dvostranski sestav (Nadaljevanje na 2. strani)

Tržaški delavci se borijo za obstoj in ohranitev obratov ladjedeljske industrije. Na sliki: tržaški delavci na mestnih ulicah pretekli petek

VSE SOVJETSKE ČETE SO SE UMAKNILE IZ ČSSR

Samo en dan je trajala konferenca petih komunističnih partij v Bratislavi

Podpisali so skupno poročilo, ki ima deset strani in katerega bodo objavili danes - Vsa poročila govore o dobrem ozračju in da na konferenci niso obravnavali notranjih češkoslovaških vprašanj

BRATISLAVA, 2. — Konferenca šestih komunističnih partij se je točno po predvidevanjih zaključila zelo hitro in so ob 19.40 v zračni dvorani starega občinskega poslopja podpisali skupno poročilo, ki bo objavljeno jutri in ki je precej dolgo, saj ima menda deset strani.

Po zaključku se je Dubček zahvalil delegacijam petih partij za dobro delo, ki so ga napravili skupaj v tako kratkem času. Dejal je, da je prepričan, da bo skupni dokument pomemben za okrepitev odnosov med socialističnimi državami na gospodarskem, političnem in kulturnem področju in za povezavo naših bratskih partij ter vseh ostalih delavskih in komunističnih partij.

Kasneje so na balkonu pozdravili množico. Dubček, Svoboda, Živkov, Gomulka, Ulbricht in Kadarec. Na trgu se je zbrala množica dvajset tisoč ljudi, kljub temu, da je močno padal dež. Množica je pozdravljala Dubčka, Svobodo, Brežnjeva in Kadarja, medtem ko so se glasili zvižgi, ko se je pojavil Walter Ulbricht.

Med tiskovno konferenco je češkoslovaški zunanji minister Jiri Hájek dejal, da nihče ni predlagal Češkoslovaški, da bi bile stalno prisotne na njenem ozemlju čete Varšavskega pakta in da zato o tem na konferenci sploh ni govorili, zaradi česar tujih čet ne bo na češkoslovaškem ozemlju. Skupna izjava pa predvideva modernizacijo obojenih sil varšavskega pakta, kar je že omenil tudi Svoboda med svojo televizijsko izjavo. Hájek je tudi dejal, da je konferenca dokazala, da so se spoštovala načela nemешavanja in notranje zadeve vsake partije in da na konferenci niso v ničemer obravnavali notranjih zadev ČSSR.

Konferenca se je vršila v poštinskem domu sindikatov, ki je izredno moderna zgradba postavljena v velikem «parku kulture» ob obali Donave. Konferenca se je pričela ob 11. uri. Se pred pričetkom so sovjetski predstavniki šli na sprejem po obrežju, kjer je dolg drevored. Nekaterim novinarjem je uspelo priti do Kosigina in so ga vprašali, če je zadovoljen, s tem kako so se stvari razvijale, kar je sovjetski predsednik potrdil.

Rusi, Madžari in Vzhodni Nemci so sedeli na eni strani velike mize, Čehoslovaki, Poljaki in Bolgari pa na drugi. O poteku konference ni poročil, vendar pravijo, da sta jo pričela Dubček in Brežnjev, ki sta poročala o zaključkih sestanka v Čierni.

Ob 13. uri se je delo konference prekinilo in so delegati položili vence na spomenik junakom druge svetovne vojne, ki je postavljen v spomin šeststot padlim med vstajo v Bratislavi

1945. leta. Popoldne je bratislavski radio sporočil, da se razgovori nadaljujejo. Tudi popoldne je šest delegacij za kratek čas prekinilo s delom in so odšli pred spomenik padlim sovjetskim vojakom, ki so obojalski Češkoslovaki.

Sicer manjka ura poročila, vendar vse kaže, da bo skupna izjava potrdila pravico vsake države, da sama skrbi za svoj notranji razvoj, vendar pa bo istočasno dan tudi pomemben podatek sodelovanja socialističnih držav in še zlasti skupnim obrambnim naporom.

Iz vseh dosedanjih vesti izhaja, da so Čehoslovaki uspeli v večji meri, kot so morda sami pričakovali in da je današnji sestanek nekoliko bolj formalnega značaja, da dopusti Rusom častni umik. Dejansko pa gre za novo obliko odnosov med državami članicami varšavskega pakta, zaradi česar je tudi zanimanje za besedilno skupno izjavo še toliko večje.

Ves sovjetski in vzhodni tisk na splošno je docela prenehal s kakršnimi koli napadi na ČSSR in to od danes velja tudi za Vzh. Nemčijo, ko glasilo tamkajšnje partije prvič po daljšem času ne napada več Češkoslovake.

Zanimivo je, da je moskovska «Pravda» objavila zelo dolgo poročilo o prihodu delegacij v Bratislavo, pri čemer je izrecno poudarila, da je prebivalstvo Bratislave toplo podpravo sovjetske predstavnike. «Pravda» zelo podrobno piše o zaključkih razgovorov v Čierni in potrjuje, da so dalji razgovori dobre rezultate in da sodelujejo na manevrih, kako socialistične države rešujejo svoje spore z izmenjavo mnenj med tovariši.

Danes so zapustile češkoslovaško ozemlje zadnje sovjetske čete, ki so sodelovale na manevrih med 20. in 30. junijem. Ministrstvo za obrambo je to vest danes popoldne potrdilo.

Strmoglavljen predsednik Konga-Brazzaville

BRAZZAVILLE, 3. — Vojska je danes strmoglavila predsednika Konga — Brazzaville Alphonsa Massembu-Debata ter prevzela oblast. Odstavljeni predsednik se je baje zatekel v svojo rojstno vas, kakih sto km jugozapadno od prestolnice.

Za novega državnega poglavarja so določili poročnika Augustina Poligneta, ki je bil obrambni državni tajnik v dosedajni vladi. Poveljstvo nad obojenimi silami je prevzel kapetan padalec Marien Ngouabi, ki je do sedaj na čeloval levicarski opoziciji. Položaj v Brazzavillu je še nejasen, vendar je v mestu mirno.

PRIČELO SE JE POČITNIŠKO OBDOBJE

Okrog 6 mil. Italijanov gre v avgustu na dopust

RIM, 3. — V Italiji je še vedno avgust tradicionalni počitniški mesec, pa čeprav osredotočen na počitnice na morje. V avgustu gre na dopust okoli 6 milijonov Italijanov, kar je rekord. V avgustu gre na dopust okoli 6 milijonov Italijanov, kar je rekord.

Praktično se je pričel veliki počitniški val danes, odnosno včeraj zvečer. V številnih podjetjih in v mnogih ustanovah je namreč v veljavni kratki delovni teden, tako da uslužbenci ne delajo v sobotah, zato številna podjetja pa so enostavno za dva tedna zaprla svoje vrata in to od 5. pa do 24. avgusta. Ker pa je 5. avgust v ponedeljek, so se počitnice pričele že v soboto. Po nekaterih statističnih izbere za počitnice avgust 47 odst. vseh Italijanov, ki na počitnice sploh gredo, medtem ko izbere julij o okrog 36 odstotkov. To pa pomeni, da bo sedaj odšlo na dopust okrog 6 milijonov oseb.

Na osrednji železniški blaginji v Bologni računajo, da so v zadnjih dneh prodali 60.000 vozovnic in to vedno za na morje. Promet na državnih cestah proti Brennerju je izredno in je danes jutraj do 18. ure prešlo preloz okrog 8.000 avtomobilov, katerih število pa stalno narašča. Zato so odprli na prehodu vseh sedem stez in so tudi do skrajnosti poenostavili postopek, ker se boje, da se ne bi zataknilo. Visoko je tudi število italijanskih avtomobilov, ki gredo v tujino. Dolge kolone so se ustvarile severno in južno od prelaza in v bližini Bocna. Dosedaj ni bilo resnejših nesreč.

ANKARA, 3. — Vodja turške skupnosti s Cipra Rauf Denktaş se je te dni vrnil v Ankaru, potem ko je dokončal prvi del pogovorov s Claridesom, grškociprskim predstavnikom. Pogovarjala sta se o možnosti pogajanj o problemih, ki ločijo obe skupnosti na otoku. Denktaş je izjavil, da je zadovoljen z dosedanjimi pogajanjmi. Pogovori se bodo nadaljevali proti koncu tega meseca.

RAZDELJENE NAGRADE V PULJU

«Velika zlata arena» za «Ko bom mrtev in bel» film Živojina Pavlovića

Nagrjena sta bila še filma «Poldne» in «Imam dve mami in dva očeta»

PULJ, 3. — Film «Ko bom mrtev in bel» režiserja Živojina Pavlovića je zmagal na 15. filmskem festivalu v Pulju ter tako dobil evlitično zlato arenos.

«Veliko srebrno arenos» je prejel film «Poldne» režiserja Purise Djordjevića, medtem ko je film «Imam dve mami in dva očeta» Kresla Golika prejel «srebrno arenos».

Kot najboljša režiserja sta bila nagrade Živojina Pavlovića za film «Ko bom mrtev in bel» in Dušana Makavejeva za film «Nedolžnost brez zaštite». Za najboljšo igrarico sta bili nagradjeni Mija Oremović («Imam dve mami in dva očeta») in Giza Vuković («Nasprotja»). Kot najboljša igralka sta dobila nagrado Ljubo Tadić in Branko Pleša za vloji v filmu «Pred resnico» (prvi se za vlojo v filmu «Volk s Prokletija»).

Za najboljšega snemalca letošnjega festivala je bil razglašen Ivica Rajković. Nagrado za glasbo je dobil Miljenko Prohaska, za scenografijo pa Lazarevski. Pet diplom je žirija razdelila debutantom, režiserjema Branku Ivandi za «Gra-

vitacijo» in Mijomiru Stamenkoviću za «Volka s Prokletija», igralci Alenki Neuman za vlojo v «Tri ure za ljubezen» in igralku Dragonu Nikoliću za vloji v filmih «Ko bom mrtev in bel» ter «Tri ure za ljubezen». Peto od teh diplom je prejel Aleksandar Petković, snemalac Kadjićevićeva filma «Pohoda».

Poleg uradne žirije so bile na delu še razne druge žirije, ki so tudi dodelile svoje nagrade. Tako je kar več nagrad dobil režiser «Mali vojaci» Bata Cengić, ki so ga odlikovale žirije CIDALC, Zveza filmskih klubov, «Kekec» in «Studio». Filmska kritika je izrekla priznanje Pavloviću, «Ekran» Dušanu Makavejevu, predstavništvo ZMJ in uredništvo «Mladosti» pa spet Živojina Pavlovića.

ARCI za obnovo italijanske «uradne» kulture

RIM, 3. — Italijansko kulturno-zabavno združenje (ARCI — Associazione Ricreativa Culturale Italiana) je pripravila za tisk poročilo, v katerem objavlja svoje stališče glede filmskih festivalov in debate o problemih filma, ki se sedaj razvija v Italiji na vseh ravneh.

«Sedanja debata o filmskem festivalu v Benetkah — piše v poročilu — je dokaj pozitivno dejstvo, ker je znak vedno večje zavzetosti in vneme tistih sil, ki se borijo za obnovo italijanske uradne kulture in za globoko spremembo vseh zunanjih manifestacij na tem področju. O kulturnih institutih naše države, ki so urejeni — kot vse tako imenovano področje prostega časa — s fashiističnimi zakoni (Biemale, Benetke 1938, ENAL ex OND 1935, CONTI 1941), debata spet poudarja še znano stališče, ki predvideva popolno svobodo avtorjev, drugače obliko širjenja kulturnih del, ukinite nagrad, ki so v večini primerov v rokah kulturne industrije.»

Sedaj, ko se od delavcev do študentov in od intelektualcev do kmetov vsi čedalje bolj zavedajo potrebe vedno večjega deleža pri odločanju, je temeljnega pomena vloga organiziranega delavskega gibanja. Demokratični kroški, ljudski domovi, kroški in podjetja, v katerih ARCI, ki so opravili neko funkcijo — realno in ne samo navidezno ali na papirju — filmske kulture mladim ljudem in delavci, spodbujajo in pritisikajo politične in sindikalne sile ter karnevalne uprave, da bi pobude ter boje, ki ga vodijo, filmski antorji — in tako na konkreten način ARCI izraza svojo solidarnost z ANAC — postali temeljna točka v bitki za novo ureditev kulturnih struktur naše države, zaključuje poročilo.

Okrog 6 mil. Italijanov gre v avgustu na dopust

RIM, 3. — V Italiji je še vedno avgust tradicionalni počitniški mesec, pa čeprav osredotočen na počitnice na morje. V avgustu gre na dopust okoli 6 milijonov Italijanov, kar je rekord. V avgustu gre na dopust okoli 6 milijonov Italijanov, kar je rekord.

Praktično se je pričel veliki počitniški val danes, odnosno včeraj zvečer. V številnih podjetjih in v mnogih ustanovah je namreč v veljavni kratki delovni teden, tako da uslužbenci ne delajo v sobotah, zato številna podjetja pa so enostavno za dva tedna zaprla svoje vrata in to od 5. pa do 24. avgusta. Ker pa je 5. avgust v ponedeljek, so se počitnice pričele že v soboto. Po nekaterih statističnih izbere za počitnice avgust 47 odst. vseh Italijanov, ki na počitnice sploh gredo, medtem ko izbere julij o okrog 36 odstotkov. To pa pomeni, da bo sedaj odšlo na dopust okrog 6 milijonov oseb.

Na osrednji železniški blaginji v Bologni računajo, da so v zadnjih dneh prodali 60.000 vozovnic in to vedno za na morje. Promet na državnih cestah proti Brennerju je izredno in je danes jutraj do 18. ure prešlo preloz okrog 8.000 avtomobilov, katerih število pa stalno narašča. Zato so odprli na prehodu vseh sedem stez in so tudi do skrajnosti poenostavili postopek, ker se boje, da se ne bi zataknilo. Visoko je tudi število italijanskih avtomobilov, ki gredo v tujino. Dolge kolone so se ustvarile severno in južno od prelaza in v bližini Bocna. Dosedaj ni bilo resnejših nesreč.

Makedonska filharmonija bo igrala v Ravenni

RAVENNA, 3. — Glasbeno združenje «Angelo Mariani» pripravlja za čas od 17. do 31. avgusta več koncertov, posvečenih Beethonu. Igral bo orkester Makedonske filharmonije. Na prvem, drugem in petem koncertu bo dirigiral Vanko Cavadarski. Na ostalih treh koncertih pa bodo dirigirali Fulvio Anghel, Pieralbino Biondi in Carlo Zecchi. Kot solisti bodo nastopili pianisti Edith Murano, Franco Scaila, Ettore Peretti in Josè Hondre-ter ansambel «Nuovo trio italiano».

Smrt dveh igralk

ODERCO (Treviso), 3. — Danes je tukaj umrl igralka Tino Erler v starosti 69 let. Nastopal je v najbolj pomembnih gledaliških skupinah. Kot filmski igralk je sodeloval v raznih filmih (med drugimi v «Gli uomini che mascalzonia»). V neki rimski kliniki, kjer je ležal štiri mesece neozdravljivo bolan, je umrl igralk Pietro Carlini v starosti 72 let. Leta 1922 se je poročil s Tittino De Filippis. Igral je tudi v filmih in na televiziji.

PO LETALSKI NESREČI PRI MILANU

Mogoče zasluga poveljnika Staffierija da pri nesreči ni bilo več mrtvih

Med mrtvimi dva otroka, ki sta z materjo in drugo sestro potovala v Kanado, kjer je oče zaposlen

MILANO, 3. — Okoli ostanke letala DC 8, ki je večer popoldne strmoglavilo na pobočje hriba Donada 10 km od letališča Malpensa, kjer bi moralo pristati, se začelo delo raznih preiskovalnih komisij. Eni načeljuje letalski general Greco, ki je zasluga poveljnika letala Staffierija, po rodu iz Trsta. Kot je znano, je letalo, ki je vozilo na poti Rim-Milan-Montreal, zaslo v območje izredno hudega neurja. Silovit zračni pritisk je potisnil letalo k tlom, toda vse kaže, da se je trel-

Ugodna trgovinska bilanca v prvi polovici leta

Spor o «otoku rož» - Rešen sindikalni spor v podjetju Montedison v Mestrah

RIM, 3. — Po uradnih podatkih na osnovi carine so uvozili junija v Italijo za 533 milijard lir blaga, medtem ko so izvozili za 518 milijard lir. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je uvoz v celoti znašal 3.058 milijard lir, izvoz pa 3.401 milijard lir in je torej znašal deficit trgovinske bilance komaj 17 milijard lir, medtem ko je dosegel v istem letinskem razdobju 291 milijard lir. Ti podatki dokazujejo, da je lira zelo trdna, saj že tako skromen deficit trgovinske bilance krepi pretega trgovinske plačilne bilance, ki izvira predvsem iz valutnih dohodkov turizma in posiljk izseležen.

Med celonočnimi pogajanjimi na sedežu ministrstva za delo so rešili sindikalni spor glede uslužbenecv podjetja Montedison v Mestrah. Gre za deset tisoč uslužbenecv, ki so že dalj časa stavkali in ki so v četrti tek priredili povorko po ulicah, tako da je bil ustavljen cestni in železniški promet z Benetkami.

Zadeva za umetnim «otokom rož» se je zapletla in so trije najemniki vozili prijava na sodišče, kar jim je policija otek dejansko zaplenila in postavila pečate. V prijavi je rečeno, da gre na vsak način za ilegalen postopek. V kolikor se otek smatra za plavno sredstvo, bi morali postopati po mednarod-

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

IZPRED PRIZIVNEGA SODIŠČA

Tatvina v pomorski agenciji Marovic je bila za nepridiprave usodna

Skupina si je upala v eni noči vdreti tudi v več prostorov in odnesti kar jim je prišlo pod roke

Pred tržaškimi prizivnimi sodniki se je začela pomembna obravnava proti dvema mladeničema, ki sta oboje zletela v tlatvino.

Gre pravzaprav za dva ločena procesa, ki sta bila pred tržaškimi kazenskim sodiščem in ki so ju sedaj prizivni sodniki združili v enega samega, a istočasno sklenili, da se proces odloži sprito potrebe, da za zdravniški izvedenec pregleda dva oboje, za katerega domnevajo, da nista popolnoma pravebna.

Kot smo dejali, gre za dva ločena procesa. Prvega je obravnavala tržaško kazensko sodišče v decembru lani. Ermio Gaetani, star 28 let iz Trizica — Ul. 24. maja 33, je bil obtožen, da je 9. avgusta 1986 ukradel okoli pet stotov električnega kablja v tovarni Vetrobel v Zavljah. Ukradeni material je potem prejel s svojim avtom v neki samotni kraj blizu vasi S. Vito al Torre, kjer mu je pri sežiganju gumijastega zadrževalca ovojja pomagal 33-letni Domenico Oppedisano iz Trizica — Ul. 24. maja št. 37. Početke sumljivih mladeničev je opazil neki kmet, ki je za vedno javil karabinjerjem. Ti so prišli takoj na kraj, kjer sta bila mladeniča, toda obema se je posrečilo pravočasno zbežati. Karabinjerji so oddali nekaj strelcev v zrak, toda brez uspeha. Vendar pa se Gaetaniju ni posrečilo zabrisati sledu za seboj, kar so orožniki našli za grmom v bližini avtomobil znamke Simca z evidenčnim znakom GO 22900. Najbolj pa je bila zanj obremenjena okolščina, da so v avtomobilu našli med drugim tudi njegovi potni list. Ko je pretekle nekaj dni (prav toliko, da ga niso mogli več aretirati), se je Gaetani prostovoljno javil na karabinjerstvo postajo. Priznal je, da je kablje ukradel v tovarni Vetrobel, toda iz kase je skušal izvleči Oppedisano, češ da sta sploh ni vedel za kaj gre.

Tržaško kazensko sodišče je spoznalo oba za kriva ter je obsojilo Gaetanija na 2 leti in 8 mesecev zapora ter 80.000 lir globe, Oppedisano pa na 1 mesec in 20 dni zapora ter 50.000 lir globe. Obema so prekličili tudi pogojnost kazni za nekatere prejšnje prekrške.

Ta je bila ena plat Gaetanijevega delovanja. Druga plat zadeva kilometrsko rajdo tlatvin, ki jih je mladenič zagrešil skupaj z Oppedisanom bratom Vincenzom. Čela ta tlatvinska dogodivščina se sliši neverjetna. V kratkem razdobju v nekaj mesecih sta nepridiprava zagrešila toliko tlatvin, kot si jih lahko samo zamislili premeten tat.

ba zahvaliti prav Staffieriju, če ni bilo več smrtnih žrtv. Glavni pilot je namreč v zadnjem trenutku pogljal motorje in se skušal dvigniti, kar pa se mu ni posrečilo. Lahko pa se reče, da je s tem preprečil silovit padec letala, ki je tako paliral. Dejno so seveda tudi drevesa ublažila udarec ob dotiku letala z zemljo.

Večina potnikov se je tako rešila, dvanaest pa, morda zaradi šoka ali ker so bili težje ranjeni ali ker se niso mogli pravočasno

zbežati varnostnega pasu, je ostalo na svojih mestih, kjer so postali žrtve plamenov.

Alitalia, ki je lastnica letala, je danes javila, da so sprejeli v bolnišnicah Busto Arsizia, Galarateja, Somme Lombarda in Vareseja 73 potnikov in 10 članov posadke. Po zdravniškem pregledu so jih 16 takoj odpeljali, 54 pa jih bodo poslali domov v prihodnjih dneh. Samo trije potniki so bili hujše ranjeni in bodi ostali, pa čeprav je njihovo zdravstveno stanje zadovoljivo, dlje časa v oskrbi.

Trupa mrtvih so spravili že sinoči v krste in jih odpeljali v majhno cerkev Cuironeja, kjer so jih postavili na mrtvaške odre. Na seznamu mrtvih sta zakonca Ardemari, o katerih se ne ve nič točnega, nekaj Italijanov, dva izraelska zakonca, ena državljanka Libanona in dva otroka.

Otroka, 3 in pol leta stari Pasquale in 8-letna Antonietta Piedimonte, sta bila namenjena z materjo in 6-letno sestrico v Kanado, kjer je njihov oče zaposlen. Otroka sta umrla, mater pa so morali skupno s preživelo hčerko Raffaello pridržati, čeprav nista resno ranjeni, v bolnišnici.

Danes se je zvedelo, da so letalu, ki se je pripravljalo na pristajanje v Malpensi, sledili na radarskem zaslonu, vse dokler ni letelo skoz goste oblake v višini kakih 500 m. Kmalu zatem je reševalni center dobil obvestilo o nesreči, vendar helikopterji niso mogli zaradi hude nevihte na kraj nesreče.

Podtanjnik pri predstavitvi ministrskega sveta Luigi Michele Galii, je poveljal nalogo varnostnemu projektu, da izreče sorodnikom žrtv sožalje, ranjenecem pa voščil čimprejše okrevanje. Podtanjnik Santoro pa je po nalogo predsednika vlade Leonarda pripeljal danes na kraj nesreče in je kasneje obiskal ranjence v bolnišnicah. Santoro se je sestel na letališču Malpensa s predsednikom Alitalia iz. Velanijem, ki ga je obvestil, da je preiskovalna komisija že na delu, da ugotovi, kaj so vzroke nesreče. Ranjence je obiskal tudi podtanjnik ministrstva za transporte in civilno letalstvo sen. Genoa, ki je preživelim prinesel voščila ministra Scafara.

Nepredvidnost vozačev kosi na cestah žrtve

NUORO, 3. — Zopet vrsta prometnih nesreč, ki je zaradi prehitre vožnje, nepredvidnega prehitavanja in drugih kršitev cestno prometnih predpisov, zahtevala brez dvoma preveliko število smrtnih žrtv in ranjenih. Najhujša nesreča se je pripetila nedaleč od Nuora, kjer je tovornjak med vožnjo po levi strani ceste za Macomer silovito treščil v nasproti vozeči fiat 850. Vsi potniki osebne avta so bili na mestu mrtvi. Policijski organi so pripravili šoferja tovornjaka.

Na avtocesti sonca, nedaleč od Parme, pa sta umrli zaradi medsebojnega trčenja številnih avtov na dveh različnih mestih dve osebi, osem pa jih je bilo ranjenih.

Zaradi izsiljevanja prednosti je prišlo na državni cesti Colle di Tenda med Borgo S. Dalmazzo in Cuneom do silovitega trčenja osebne avta v tovornjak, ki je manjšemu vozilu nepriznava prednost. Oba potnika zasebnega avta sta zgorela.

Po trčenju s tovornjakom se je vojaški tovornjak pri Pozzillu na državni cesti 85 zaletel še v fiat 600, v katerem so se pešale tri osebe. Dva moška sta umrla med prevozom v bolnišnico, kjer so žensko zaradi kritičnega stanja pridržali.

Hotelirji za spremembo šolskega koledarja

RIMINI, 3. — Zveza hotelskih združenj jadranske riviere Romagna iz Catolice, Mizana, Riccione, Riminija, Bellaria-Giuga, Marine in Cesenatica so s imenu nad 3000 hotelierjev poslali predsedniku vlade, prosvetnemu ministru ter ministru za turizem in prireditelje telegram v katerem jih pozivajo, naj bodo dolocitvijo šolskega koledarja za 1988-89, upoštevajo hudo turistično krizo, ki grozi državnemu gospodarstvu, naslovljenec, naj se šolski koledar preuredi tako, da bi se šola pričela 10. ali 15. septembra ter končala konec maja. Obenem naj bi se dokončno ukinili jezenski izpiti. Tako bi se bolj valoriziralo notranje turistično tržišče, ker je tuji turistov vedno manj.

Bolj zgoden zaključek šole, po udujarje meč poročilo hotelierjev, je bil vedno eden izmed glavnih smotrov italijanskih hotelierjev in romanijskih še posebej. Sedaj je ta problem spet stopil v ospredje zaradi slabe turistične sezone, ki napoveduje znaten padec v primerjavi z lanskim poletjem.

Češkoslovaška

(Nadaljevanje s 1. strani)

nek 22. ali 23. julija v Moskvi, Kijevu ali Lvovu.

20. V ZSSR so sestanki partijskih aktivov in sprejemajo resolucije o podpori varšavskega pisma.

— Sovjetske čete, udeležene nedavnih manevrov, se niso končale umika iz CSSR.

21. Sovjetski veleposlanik v Pragi je izročil noto vladi ČS SR, v kateri izraža zaskrbljenost za varnost zahodnih češkoslovaških meja.

22. V Moskvi so uradno sporočili, da se bosta politbiro CK KP SZ in predsedstvo CK KPC sestala v popolni sestavi na o zemlji Češkoslovaške.

— Predsedstvo CK KPC je u-radno sporočilo, da bo srečanje z zastopniki CK KP SZ na zemlji ČS SR. Sporočili so, da so tudi z drugimi komunističnimi partijami dosegli soglasje o dvostranskem srečanju.

23. V ZSSR so se začele vojaške vaje na ozemlju RSFSR, Ukrajine, Belorusije in Litve.

— Nadaljuje se gonja proti ČS SR v tisku petih držav udeležencem varšavskega sestanka. «Pravda» ostro napada odgovor predsedstva KPC na pismo petih partij. «Neues Deutschland», glasilo Enotne socialistične partije Nemčije navaja možnost intervencije socialističnih držav v Češkoslovaški «zaradi skupnih interesov s češkoslovaškimi vred», «če bi hoteli imperialistične sile zamenjati status quo». «Očetečevni front»: Socialistične države ne bodo dopustile, da bi jih premamlili z izjavami o zvestobi. «Tribuna ludu»: Odgovor predsedstva CK KPC na pismo petih držav se pogloblja zaskrbljenost petih držav za stvar socializma.

27. V govoru na televiziji je Dubček izjavil, da bo skušala delegacija KPC na pogovorih z zastopniki KP SZ zagotoviti možnosti, da bi do konca izvedli proces prepoveda. Dejal je, da bo Češkoslovaška še naprej sodelovala s socialističnimi državami, zlasti pa s ZSSR.

29. V Čierni na Tisi, na češkoslovaškem ozemlju, v neposredni bližini meje s Sovjetsko zvezo, so se začeli pogovori, v katerih so sodelovali člani politbiroja CK KP SZ in predsedstva KPC.

August

1. Razgovori v Čierni so se zaključili in vse kaže, da v polno zadovoljstvo ČS SR, kateri se je posrečilo preprečiti Russe, odnosno ki niso klonili pod pritiskom. Zato je ostal nadaljnji razvoj v ČS SR interneta češkoslovaške zadeve in s tem tudi zagotovljen nadaljnji proces obnove in demokratizacije. Na tem sestanku so tudi sklenili, da se bodo v soboto 3. avgusta sestali predstavniki šestih partij v Bratislavi.

3. V Bratislavi so se sestali predstavniki vzhodno-nemške, poljske, madžarske, bolgarske, češkoslovaške in sovjetske partije, ki so podpisali skupno izjavo, ki bo objavljena danes.

ŠPORTŠPORTŠPORT

ATLETIKA

REKORDNA UDELEŽBA V MNOGOBOJH

Po prvem dnevu sta v vodstvu Tassini (moški) in Visin (ženske)

Sonja Lukač v kroglu 11,28 m - Musulin odstopil - Odličen nastop Dušana Švaba

Rekordno število atletov je startalo na tekmovalju v deseterboju, katerega prireja na občinskem stadionu Sz Bor. Bed dekletki je žal udeležba manj številna in tekmuje samo 5 atletinj. V prvem dnevu tekmovalja je bilo zabeleženih nekaj res odličnih posameznih rezultatov. Najprej moramo omeniti dosežek Sonje Lukač v drugi panogi peterboja, v metu krogle. Mlada borovka je prepričljivo zmagala in dosegla rekordno znamko 11,28 m. Spominimo se tekmovalja za državno prvenstvo v Neapluju pred tednom dni in vidi mo, da ni bila odveč izjava, da bi borovka lahko tudi zmagala. Videmčanka Kerp, ki je v Neapluju zmagala z 11,19 je bila večerj drugi s skromnim 10,35 m. Borova atletinja je bila izredna tudi v skoku v višino in je dosegla 138 cm.

Pri moških so že v prvi disciplini dosegli odlične rezultate. Musulin in Marion sta 100 m pretekla v 11"2, Tassini in Pagani pa v 11"3. V daljini je bil najboljši Musulin s 6,88 m pred Paganim 6,77. Odlična sta bila še Belladonna (6,59 m) in Tassini (6,56 m).

V kroglu ni bilo izrazito dobrih rezultatov, v višini pa je Musulin nepriznava padel že pri 175 cm in je iz obupa odstopil. (Musulin običajno skače okoli 190 cm). Z odstopom Musulina je bil v splošni lestvici ponovno prvi Tassini, ki je tudi na 400 m dosegel dober čas 51"9. Po prvem dnevu tekmovalja ima Tassini veliki naskok nad Canešinom in ostalimi in vse kaže, da je nedosegljiv. Tržačan ima re-

Rezultati:
800 m: 1. Bramuzzi (Libertas Videm) 1'57"6; 8. Furlanič 2'12"7.
5000 m: 1. Arban (S. G. Triestina) 16'20"2.
kladivo: 1. Di Giusto (Libertas Videm) 44,4; 2. Sedmak (Bor) 42,50.
disk: 1. Marangon (Torriana) 44,84; 2. Sedmak (Bor) 35,43.
peterboj:
1. Visin (Gualf Videm) 2.142 (80 ovire — 13"2; kroglja 9,64; vi-

PLAVANJE

Zopet svetovni rekord ameriške «water baby»

Wetzel: 2'08"8 na 200 m prosto Vrsta državnih in celinskih rekordov

LINCOLN, 3. — Kje so meje zmogljivosti ameriških mladoletnic, ki se ukvarjajo s tekmovaljem v plavalnem sportu? Da na to vprašanje danes še ni mogoče dati niti približnega odgovora je potrdila Eadie Wetzel, ki je šele pred kratkim dopolnila petnajsto leto svoje starosti in ki dosele v svetovni plavalni areni še ni sodila v razred absolutnih kandidatov za rušenje svetovnih rekordov.

Mlada «water baby» je na odprtem ameriškem plavalnem prvenstvu preplavala 200 metrov prosto v izrednem času 2'08"8 in si je s tem časom privoščila še zmago nad svetovno slovitno sovrstnico Debbie Meyer, ki je tudi plavala bolje od doseganja svetovnega rekorda: 2'9"3. Svetovni rekord na tej razdalji je namreč dosegel pripadal (od letošnjega junija) Sue Pedersen s časom 2'09"5.

Zanimiv je bil tudi nastop na 200 metrov prosto za moške, kjer sicer ni padel svetovni rekord, postavila pa so kar tri državne in enega celinskega. Zmagal je Splitz s časom 1'57". Prvih pet tekmovalcev je pripelo na cilj v manj kot dveh minutah.

Ostali izidi drugedne dne prvenstva pa so bili naslednji:
400 m mešano moški: Gary Hall 4'48".
400 m mešano ženske: Sue Pedersen 5'10".
4x100 m prosto ženske: Santa Clara 4'02".
4x100 m prosto moški: Los Angeles 3'35".

EVROPSKI PLAVALNI REKORD V PARIZU

PARIZ, 3. — Na francoskem državnem plavalnem prvenstvu v Parizu je Francosinja Claude Mandonaud postavila nov evropski (in seveda tudi francoski državni) rekord na progi 200 metrov prosto s časom 2'12"4.

Dosedanji rekord je bil last češkoslovaške plavalke Olge Kočikove, ki ga je postavila 6. julija letos v Santi Clari v ZDA.

PLavalno srečanje Italija-B-Spanija B

PESCARA, 3. — Po prvem dnevu mednarodnega plavalnega srečanja med B ekipama Italije in Španije je v vodstvu španska reprezentanca z 28:24.

Zmagovalci posameznih disciplin so bili:
100 m prosto: Comas (S) 57"2.
1500 m: Bevlone (I) 17'56 (nov italijanski državni naraščajniški mladinski rekord).

200 m hrbtno: Chino (I) 2'17"8.
200 m metuljček: Perez Cospedal (S) 2'24"7.
4x100 m prosto: Španija 3'49"7.

SKOKI V VODO

V Boenu zmagal Klaus Di Biasi

BOEN, 3. — Na mednarodnem plavalnem mitingu v Boenu je zmagal italijanski tekmovalce Klaus Di Biasi.

Lestvica:
1. Di Biasi (It.) 512,46
2. Cagnotto (It.) 451,35
3. Vasin (SZ) 427,86
4. Puchov (Polj.) 419,07
5. Kowalewski (Polj.) 415,41

VESLANJE

V Amsterdamu v finalu Italija in Jugoslavija

AMSTERDAM, 3. — Na mednarodnih mladinskih veslaških regatah v Amsterdamu sta se v dvojcu brez krmarja uvrstili v finale takoj Jugoslavija, kot Italija. V prvem repesažu je bila Jugoslavija prva in Italija druga.

V skifu je v prvem repesažu zmagal Torchini in se je tako Italija uvrstila v finale tudi tukaj.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

šina 140)
2. Kerp (Gualf Videm) 2.134 (13"2; 10,35; 135)
3. Lukač (Bor) 1.968 (16"; 11,28; 1,38)
4. Rossi (Ginnastica Triestina) 1.924; 5. Grijo (Ginnastica Triestina) 1.711 točk.

deseterboj:
1. Tassini (Libertas Trst) 3.250 točk (100 m 11"3; daljina 6,56 m; kroglja 10,23; višina 1,70; 400 m 51"9);
2. Canešin (Torriana) 2.716;
3. Belladonna (CSI Trst) 2.704;
4. Del Mistro (CSI Trst) 2.650;
5. Pagani (Ginn. Triestina) 2.611;
6. Pian (Torriana) 2.589;
7. Švab (Bor) 2.452 (11"9; 5,74; 7,66; 155; 55"5; sledi še 14 atletov).

Danes se bo tekmovalje nadaljevalo ob 8.30.

— lin —

Borov atlet Duško Švab je postal v tekmovalju v deseterboju vrsto osebnih rekordov

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je odpravil Španijca Najela z 2:0. Sovjet Kazakov je bil z zmago nad Francozom Meyerjem z 2:1 priobori svojih barvov častno točko.

Tretji bodo odigrali obe finalni tekmi: Francija in Španija se bosta potovali za prvo, Sovjetska zveza in Italija pa za tretje mesto.

se je srečanje med Španijo in Italijo zaključilo z izidom 3:2 za Španijo.

V drugem polfinalu, kjer si je Francija že večer zagotovila predovanje v finale, je bil končni izid 4:1. Francoz Dominguez je od

Donald Marty LOTERIJA

Moji prvi sosedje so bili Flecherjevi. Willyja sem poznal še iz otroških let. Nikoli ga nisem trpel: vedno je bil rad delal važnega, rad je ukazoval. Ostali otroci so ga nasprotno, oboževali. Njegova priljubljenost je precej zrasla tistega dne, ko so ga (imel je osem ali devet let) našli, kako kadi očetovo cigaro. Višek pa je dosegla pet let kasneje, ko so ga policaji, na smrt pijanega, iztovorili pred vrati hiše, kjer je stanoval. Dobil je seveda grozne batine, vendar fantov to ni motilo.

Kasneje, ko smo odrasli in se poročili, je ostalo pri istem. Lahko prisažem, da sem bil boljši, pametnejši in bolj pošten kot on. Vendar je bil on bolj priljubljen. Moj odnos do njega pa je prerasel v sovraštvo.

In to sovraštvo je bilo edino čustvo, ki mi je bilo z ženo Margot skupno. Samo da to, da je ona sovražila Willyja, ni bil nikakoli plus zanjo, ker je sovražila ves svet in še posebej mene.

Kljub temu pa mi Margot ni nehala dajati Willyja za zgled, da bi mi dopovedala, da sem ničla in da bom to vedno ostal, ne pa kot Willy, ki...

In tako je moje sovraštvo, še podžgano z idiotskimi razmišljanji moje žene, raslo iz dneva v dan, z njim pa odločitev, da se moram Willyju nekako maščevati. Samo kako — tega si še nisem mislil.

On pa mi je pomagal: nekaj dni pozneje me je srečal na ulici in me, kot vedno, zviška potrpetljaj po rami:

— Zdravo George! Ravno sem mislil nate. Ti stalno igraš na loteriji! Ej, tudi jaz bi rad poskusil. Nisem mu pustil dokončati stavka:

— Poslušaj, Willy... Po pomoti sem kupil eno srečko več. Če hočeš — ti jo lahko prodam.

Ko je privolil — sem mu dal eno svojih srečk — za pet dolarjev.

Srečka je dejansko veljala tri dolarje, toda on tega ni vedel. Ko sva se poslovila, sem bil srečen, da sem ga ogoljufal. Moram vam povedati, da sem tega dne prvič bral v očeh moje žene kanček priznanja.

Sreča pa je bila kratkotrajna: nekaj dni pozneje je moja, oziroma njegova srečka, dobila premijo 250.000 dolarjev.

To je povzročilo nov pekel v moji hiši. Ko pa je Willy pred novinarji ob svojem novem, kot ladja velikem avtomobilu, dal inpirju in rekel, da je srečko kupil od svojega »dobrega in starega prijatelja za samo pet dolarjev« in ko so mu novinarji rekli, da srečka stane samo tri dolarje in da je ta estari in dobri prijatelj hotel pri njem zaslužiti, nisem več mogel zdržati niti v mestu; otroci so tekali za menoj in vpili:

— To si ga ogoljufal, ha, ha, ha...

V hiši je bil — dvojen pekel. Prvič — izgubila sva premijo — je trdila Margot, potem pa — od sramu ni mogla več na ulico, niti v klub, niti...

In tedaj, po dveh tednih muk, sem se odločil, izčrpan in pobit, da jo ubijem. Da njo... Margot... Verjel sem, da vsa ta nesreča nekako prihaja od nje. Če me ne bi ona gnjavila, mi ne bi nikoli prišlo na misel, prodati srečko Willyju, nikoli...

Preostalo mi je samo še odločiti se za način: nisem dolgo razmišljal. V kleti je bila polna škattla strahov, ki ga je Margot baže kupila za podgane, sam pa sem bil prepričan, da ga ima v hiši samo zato, da mi ga bo nekega dne servirala za večerjo.

In — lepo! Naslednji večer sem ji ga vsul v čaj dokajšno količino, nato pa odšel v kuhinjo in čakal, da bom slišal top padec njenega telesa. Nobenih dokazov ne bi bilo, ki bi govorili proti samomoru.

Nenadoma pa mi je dihl zledele v prsih: slišal sem, kako se odpirajo vrata in videl Margot z obrazom spačenim od bolečine in sovraštva, kako gre proti meni. Vedel sem — zdaj bo zakrila, sosedje bodo postali pozorni in ona jim bo vse povedala... Nezavedno sem zgrabil krušni nož, ki je ležal zraven mene, in planil nanjo...

In — kaj sedaj: zgodba o samomoru je propadla. Treba bi bilo... Razmislil sem: razen stare tete v Kaliforniji ni Margot imela nikogar na svetu. Zakopal bom njeno truplo, sosedom povedal, kako je morala na hitro odpotovati k teti, ki je bolna, čez deset dni pa bom rekel, da je tam nenadoma umrla in bom odpotoval na pogreb... Vse skupaj se mi je zdelo dokaj enostavno.

V kleti sem našel star zaboj, stlačil vanj Margot, okoli polnoči odšel na vrt, ograden z visokim zidom, in jo zakopal. Drugi dan so sosedje požrli mojo zgodbo, da je morala Margot hitro odpotovati in da ni imela časa; da se od njih poslovi, deset dni pozneje pa sem sprejemal izraze sožalja.

Se isti večer sem sedel v vlak za Kalifornijo, izstopil pa sem še pred Chicagom, v nekem majhnem mestu, katerega imena si niti nisem zapomnil. V lokalnem hotelu sem najel sobo in ves dan počival.

Naslednje jutro pa je nekdo potrkal na vrata moje hotelske sobe: — George Clevson? — je vprašal fant v policijski uniformi. Priklimal sem.

— Aretirani ste! Obtoženi ste — umora svoje žene.

Slabo uro pozneje sem že sedel v letalu, ki me je peljalo v New York. Z lisicami sem bil pri vezan na sedež, poleg mene pa je sedel detektiv, ki bi bil zmožen nesti mene in oba sedelca, če bi bilo potrebno.

Ena stvar me je mučila vso pot: kako jim je uspelo tako hitro odkriti truplo. Da so našli mene, me ni presenečalo. Toda truplo...

Nato pa sem, v New Yorku, zvedel, kako mi je spet »pomagal« moj prijatelj Willy.

Ko se je ves prah okoli premije polegel in so začeli ljudje spet premleivati svoje skrbi, novinarji pa so se obrnili k bolj svežim dogodkom, je Willy začel trpeti. Enočavno, ni mogel živeti brez publitete, ni mogel prenesti, da ni več popularen. Premišljeval je, gotovo je dolgo premišljeval, nato pa je prav istega dne, ko sem odpotoval v Kalifornijo, v vseh krajevnih časopisih izšel oglas:

«Mister Willy Flecher iz Georgetowna se je odločil, da organizira zanimivo in napeto otroško igro. Igra se imenuje »Lov na zakopani zaklad«. Na nekaj krajih v mestu je gospod Flecher zakopal, zabojčke s po tisoč dolarji in kdor jih najde, so njegovi. Posebej opozarjamo meščane, da po pozicijah v tej igri lahko sodelujejo samo otroci.»

Lahko si mislite: niti en jarek niti en vrt niti en travnik ni ostal cel.

Na mojem vrtu pa so, namesto tisoč dolarjev, našli Margot.

DRUGA KNJIGA ZBIRKE ARS SLOVENIAE

IZREDNA IZDAJA O SLOVENSKI UMETNOSTI

(ARS SLOVENIAE - Gotsko kiparstvo - Tekst napisal Emilijan Cevc - Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani)

Obet je bil sicer, da bomo že spomladu leta 1967 dobili štiri knjige zbirke o slovenski umetnosti, nazvane ARS SLOVENIAE, vendar se je knjigi o baročni plastiki šele nedavno pridružila knjiga o gotskem kiparstvu. (ARS SLOVENIAE, Gotsko kiparstvo, tekst napisal Emilijan Cevc, fotografije Nenad Gattin, bakrotisk Grafični zavod Hrvatske, barvne reprodukcije, knjigotisk in vezana Tiskarna ljudske pravice, izdala založba Mladinska knjiga v Ljubljani). Zamuda je sicer kar precejšnja, vendar to ne zmanjšuje pomena izdaje, ki se uvršča v monumentalno zbirko Ars Sloveniae, katere naj slovenskemu človeku in vsem ljubiteljem umetnosti v svetu predstavi slovensko umetnost, katere naj omogoči toj prodor slovenske umetnosti preko njenih nacionalnih meja, obenem pa izpopolni vrzel v obliki trdno povezanega splošnega

pregleda umetnostnega ustvarjanja na slovenskih tleh od prazgodovine do današnjih dni. Na tem mestu ne bi ponavljali, da je bila s to zbirko ustvarjena dolgoletna zamisel in velika želja ljubljanske umetnostnozgodovinske šole, da sestavljajo uredniški odbor celotne izdaje sami priznani slovenski umetnostni zgodovinarji (Emilijan Cevc, Ivan Komelj, France Stele, Načič Šumi, Sergej Vrišer pod odgovornim uredništvom Naceta Sumija) in da sta posebna snemalca (Nenad Gattin in Nino Vranič) posnela za to izdajo na tisoče umetnostnih spomenikov po vsej Sloveniji. Ne bi tudi poudarjali, da je bila prva knjiga te zbirke, ki nam bo predstavljala našo umetnostno preteklost in pomagala, da se bodo naši kulturni spomeniki zapisali trdno v našo zavest, sprejeta izredno toplo, kar pa samo dokazuje potrebo take knjige in

nje velik odmev pri naših ljudeh.

Zdaj torej je izšla druga knjiga te velike zbirke, knjiga o gotskem kiparstvu, za katero je tekst napisal Emilijan Cevc, znani slovenski umetnostni zgodovinar, avtor sicer že znanih del o slovenski srednjeveški plastiki. Fotografije pa je posnel Nenad Gattin. Emilijan Cevc svoje raziskovalne dejavnosti ni usmeril samo v enega umetnika, temveč si je zastavil nalogo, da razišče cela stila obdobja določene likovne zvrsti. Srednjeveška, povetini gotska plastika, Cevcovo odkritje. Od nekaj pred vojno evidentiranih spomenikov se mu je v dveh desetletjih iskala bogata dediščina. Toda sama odkritja niso bila zadostna, potrebno je bilo odkriti spomenike analizirati in ovrednotiti. Vse to

(Nadaljevanje na 5. strani)

O KULTURNIH STIKIH MED SLOVENCMI IN ITALIJANI

Italijanski slovenisti v zadnjih sto letih

Morda ni na mestu izraz slovenist, ki ga uporabljamo v tem stavku za oznako italijanskih kulturnih delavcev, ki so se v zadnjih sto letih zanimali za slovensko življenje naslovljeni in še posebej no za slovensko kulturo. Na izrazite sloveniste bomo naleteli šele v najnovjšem času. Vendar sem se tega izraza poslužil za vse tiste, ki so se kakor koli zanimali za Slovence, seveda v glavnem na kulturno-knjževnem področju. Vključil sem v ta pregled tudi podatke o splošni slavistični dejavnosti v Trstu.

V zadnjih sto letih, cvetejo predvsem prevodi, ki so v porajajočem se romantičnem vzdušju našli na dokaj ugodna tla. Prevajalci začnajo zdaj segati v globino. Pri izbiri posameznih del

postajajo izbirčni: in kritičnejši. Puškin in Mickiewicz sta slovenska književna velikana, po katerih italijanski slavisti pred sto leti najraje segajo. Tudi srbohrvaško ljudsko pesništvo se vedno bolj uveljavlja, zlasti po Džakševiću in Tommaseviju zaslugi. Guerrazzi, Cantù in Biondelli smotno seznanjajo italijansko javnost z izrednim bogastvom južnoslovenske folklorne

Trst postane že sredi preteklega stoletja važno središče za širjenje poznavanja slovenske, srbohrvaške in sploh slovenske kulture. Revija »Favilla — Giornale di letteratura, politica, educazione e varietà«, ki je kmalu posnela po milanski reviji »Fama« razne članke in študije o Slovancih, je objavila leta 1846 povest G. B. Machieda »Dele« s srbohrvaško tematiko. »Favilla« je priobčila tudi italijanski prevod tedaj še neobjavljene pesmi črnogorskega vladike Petrovića Njegoša o našem mestu »Tri dana u Trjestu«. List »Osservatore triestino« je prinesel okrog 40-ih let dobre prevode raznih srbohrvaških, čeških in slovenskih ljudskih pesmi. Sledil je delni prevod in študija o »Gorskem venci« Petrovića Njegoša, ki ju je nato ponatisnila milanska »Fama«. Leta 1847 je »Osservatore triestino« objavil izvorno delo F. D. Seismita »Il capro« s slovansko vsebino. Revija »Istria« je v letih 1847-1851 natisnila vrsto člankov o istrskih Slovancih: »Dialeto serbico dell'Istria inferiore«, »Dialeto slavo di Cittanuova«, »Degli Slavi istriani«, »Armonie popolari slave«, »Morlacchi fra il Risano e Pinguente«, »Comune slavo nella Istria superiore«. Družinska revija »Lettere di famiglia«, ki je izhajala pri nas leta 1852, pa je prinesla naslednje članke: »I Morlacchi«, »Il vladika del Montenegro«, »Il carnevale presso gli Slavi«, »Le sponsalizio degli Slavi dalmati« il balado »Cettinje«. Celotni satirični list »Diavoletto« je objavil anonimni prevod pesnitve »Ilirija« Ljudevita Gaja, o kateri je Franc Hlešič poročal leta 1923 v zagrebški »Narodni starini«. L. Fichert, ki je leta 1863 objavil »La stella di Varsavia«, je že leto kasneje izdal zgodovinsko povest »Veneti e Schiavoni«. V »Favilli« se zdaj začne oglašati Francesco Dall'Ongaro, ki je med Italijani populariziral srbskega narodnega junaka kraljeviča Marka. Isti je napisal leta 1863 v Florenci dramsko fantazijo: »La resurrezione di Marko Craljević«. Dramo so prodajali v korist poljske narodne stvari. Uporabili so jo še isto leto v Florenci, Milano in Trstu. S tem Dall'Ongarovim delom se je podrobneje ukvarjal Umberto Urbani leta 1927 v tržaškem časopisu »I confini d'Italia«. Attilio Hortis je napisal za 7. letnik arheološke strokovne revije »Archeografo triestino«, in sicer v letniku 1880-81, sestavek: »La città di Praga descritta da un umanista nel 1399«. M. Lucianović je leta 1895 prav tako v našem mestu objavil knjigo »Letteratura popolare dei Croati-Serbi«. Leta 1897 je objavil L. C. de Pavissich v Trstu esej »Saggio di raffronti e dimostrazioni concernenti la Balkanska Carica (Imperatrice del Balcani) di S. A. Nicola principe del Montenegro«. Posebno omembo zaradi temeljitosti razpravne metode zasluži Tržačan Giulio Caprin, ki je napisal dela: »Classicismo italiano e romanticismo slavo«, »Jugoslavi guardati da un'automobile« in »Lingue slave e civiltà tedesca in Austria«, ki jih je bilo možno citati v letih 1903, 1906 in 1913 v florentinski reviji »Il Marzocco«. Na sporadične vesti o slovenskem in slovenskem svetu naletimo tudi v puljski reviji »Il diritto croato«, pri kateri so sodelovali tudi Italijani. Facchinetti je na primer v njej objavil leta 1891 članek »Gli Slavi istriani descritti da un Italiano«. Revija so od leta 1895 dalje tiskali v Trstu z naslovom »Il pensiero slavo«. Naslov so kasneje spremenili v francoskega »Le pensee slave«. Na slovenske drobnarije naletimo tudi v tržaških listih »Il Mattino«, »Il Piccolo«, »Il Piccolo della Sera« in v gorških »Il Rinascimento« in »Il Corriere di Gorizia«.

Italijanska slavistična jezikoslovna dejavnost se v tem obdobju v glavnem nanaša na srbohrvaščino in deloma tudi na slovenščino. Kot strokovnjaka na tem področju moramo imenovati Biondelli, avtorja znanega dela »Atlante linguistico d'Europa«, ki je izšlo leta 1841 v Milano. V njem je dober del odmerjen slovenskim jezikom. Biondelli deli Slovence na grške in latinske. Kriterij za takšno razlikovanje mu je vera. Tudi on se je kot kot Vergerij zavzemal za enoten slovanski jezik, ki naj bi bil skupen vsej veliki družini slovanskih narodov. Biondelli je izdal leta 1856 znanstveno delo »Studi linguistici«, v katerem je tudi poglavje o tujih narodnostnih skupinah na italijanskem ozemlju. Narodni poslanec grof Giovanni Veggazzi-Russella je zagovarjal ustanavljanje slavističnih stolic po raznih italijanskih

(Nadaljevanje na 5. strani)

VEČJA VEČJA BRZINA NEVARNOST

MINISTRSTVO
ZA JAVNA DELA
Generalni inšpektorat za
pomet
PROMETNA KAMPANJA
ZA ČESTNO VARNOST
27. julija - 11. avgusta 1968

AVTOMOBILISTI!
DAJTE PREDNOST.
ZMANJŠAJTE HITROST, ČE JE POTREBNO
SE USTAVITE ZATO, DA BI SE KASNEJE
VARNO VKLJUČILI V PROMET

(Nadaljevanje na 5. strani)

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 27,3, najnižja 18,9, ob 19. uri 22,7 stopinj, zračni tlak 1006,6 raste, vlaga 70 odst., veter severovzhodni 10 km na uro, nebo 9/10 pooblačeno, 23,4 mm dežja, morje razburkan, tempe- ratura morja 23,4 stopinje.

Tržaški dnevnik

PRISTANIŠKI PROMET V PRVIH ŠESTIH MESECIH

Zmanjšanje tradicionalnega prometa v primerjavi z lanskim letom

Promet lesa se je povečal, znižal pa se je predvsem promet z žitaricami in splošnega blaga - Veliko povečanje dovoza nafte za čezalpski naftovod

Statistični urad trgovinske zbor-vice je objavil dokončne uradne podatke o pristaniškem prometu v prvi polovici letošnjega leta. V primerjavi z letom 1967 je bil promet dosegel 3.230.000 ton, medtem ko je v letu 1967 dosegel 3.371.087 ton. Promet je torej po vsem tem rahlo nazadovalec, medtem ko kažejo globalni podatki o pristaniškem gibanju, ki obsegajo tudi dovoz surovega petroleja za naftovod Trst - Ingolstadt, na velik razmah prometa: tako izkazuje ti podatki za prvo polovico lanskega leta 3.717.087, za prvo polovico letošnjega leta pa 9.451.322 ton.

	1967	1968
Premog	127.467	148.939
Zitnice	57.830	31.431
Rudnine	369.025	367.093
Petrolej	1.648.861	7.664.034
Les	8.044	20.596
Drugo blago	362.803	282.482
Skupaj	2.574.030	8.503.385

Iz navedenega je razvidno, da je dovoz premoga, rudnin, lesa in drugega blaga letos rahlo na- zadovalec v primerjavi z lanskim le- tom, kar je razveljavilo kljub o- mejenosti postavke, popustil pa je dovoz žitaric, v prvi vrsti za- radi ugodne lanske letine v zaled- ju. O nagledu povečanja dovoza su- rovega petroleja za potrebe čez- alpskega naftovoda smo že dejali, zdaj pa pogledimo, kako se je v tem razdobju razvil dovoz blaga po morju. Ustrezni podatki, v to- nah, so naslednji:

	1967	1968
Premog	7.171	1.095
Zitnice	41.410	43.548
Rudnine	376.402	269.145
Petrolej	40.150	38.898
Les	609.365	520.663
Drugo blago	68.539	84.336
Ladijske dobave	1.143.057	957.737
Skupaj	1.208.668	1.028.668

Iz navedenega je razvidno, da je dovoz blaga letos rahlo na- zadovalec v primerjavi z lanskim le- tom. Kar se tiče posameznih po- stavk pa velja pripomniti, da so največje nazadovanje zabeležile po- stavke žitaric, petrolejski proizvo- di in drugo blago.

Promet med pristaniščem in za- ledjem pa izkazuje v omejenem razdobju naslednjo sliko: po žez- lenici je obojestranski promet do konca junija lanskega leta znašal 1.028.668 ton, v istem razdobju le- tosa pa je še 776.528 ton. Nazadova- nje so zabeležili tako v odvozu v zaledje, kakor tudi v namreč smeri: prva postavka je tovarna blaga, ki je v prvih šestih mesecih letošnjega leta dosegel 691.469 ton (v obe smeri), medtem ko je v letu 1967 dosegel 691.469 ton (v obe smeri). Promet je torej v istem razdobju lani 694.056 ton. Pojav velja tako za promet v sme- rih, ki so namenjeni zaledju, kakor se je baraka vnela. Moglo je, da je v njej udarila streha, saj je ponoči davila nevihta, bolj verjet- no pa je, da je bil mož zaspal s pri- gano cigareto v ustih in da mu je bilo to usodno.

Potem ko je sodnik dr. Bren- ci izdal dovoljenje za odstranitev tru- pia, so nesrečnega lermana odpe- li v barako.

ACEGAT PRIPRAVLJA DOBAVO ZEMELJSKEGA PLINA

Načrti za gradnjo naprav za dekompresijo na Katinari

Z novimi napravami bodo dobili plin za doma- čo uporabo tudi kraji v zgornji mestni okolici

Acegat je sporočil, da bodo zgra- dili na Katinari nove naprave za dobavo zemeljskega plina, ki bo čez čas nadomestil sedanji plin indu- strijskega izvora na Katinari. Ta- rijske naprave bodo izdelane, ker bo- do plinovodi družbe SNAM, ki bo- do dobavljali zemeljski plin, tekli od Tržača do Katinare več ali manj vzdolž naftovoda družbe SIOI. Naj- prejšnjo bodo zgradili na Katinari na- prave za dekompresijo in merjenje plina, pozneje pa tudi naprave za v- skladitveno plina pod pritiskom, ki bo služil za kritje konic najvišje- potrošnje. Ker predvidevajo razšir- itev omrežja dobave zemeljskega plina tudi na bližnje kraške po- ročje, bodo morali zgraditi podob- no postajo tudi severno od openske- železniške postaje.

Naprave na Katinari bodo pove- zane s tistimi v Broletu s plinovod- om, ki bo meril 350 kilometrov v premeru ter bo tekel verjetno ob- bliski železniški progi Trst-Herpete. Pri Sv. Anu bo odcep z 200 mili- metri premera, ki se bo v Ul. Fla- vija spojil s sedanjim 250 milime- trskim plinovodom. Ta plinovod, in- tista, ki povezuje Broletto z Ro- janom in področjem Ul. Giulia bo- do morali preurejati ter postaviti po- stajo za dekompresijo in merjenje plina. Do konca leta bodo zgra- dili na Katinari dve napravi za dekompresijo in merjenje plina, pozneje pa tudi naprave za v- skladitveno plina pod pritiskom, ki bo služil za kritje konic najvišje- potrošnje. Ker predvidevajo razšir- itev omrežja dobave zemeljskega plina tudi na bližnje kraške po- ročje, bodo morali zgraditi podob- no postajo tudi severno od openske- železniške postaje.

Naprave na Katinari bodo pove- zane s tistimi v Broletu s plinovod- om, ki bo meril 350 kilometrov v premeru ter bo tekel verjetno ob- bliski železniški progi Trst-Herpete. Pri Sv. Anu bo odcep z 200 mili- metri premera, ki se bo v Ul. Fla- vija spojil s sedanjim 250 milime- trskim plinovodom. Ta plinovod, in- tista, ki povezuje Broletto z Ro- janom in področjem Ul. Giulia bo- do morali preurejati ter postaviti po- stajo za dekompresijo in merjenje plina. Do konca leta bodo zgra- dili na Katinari dve napravi za dekompresijo in merjenje plina, pozneje pa tudi naprave za v- skladitveno plina pod pritiskom, ki bo služil za kritje konic najvišje- potrošnje. Ker predvidevajo razšir- itev omrežja dobave zemeljskega plina tudi na bližnje kraške po- ročje, bodo morali zgraditi podob- no postajo tudi severno od openske- železniške postaje.

Avtomatska naprava za izdajo vozovnic na vozilih proge «17»

Ravnateljstvo Acegata sporoča, da bodo z jutrišnjim dnem name- stili na vozilih proge št. 17 nove naprave za nabavo vozovnic. Ker ne bo več sprevodnika, se bodo potniki morali posluževati teh na- prav. Zato je potrebno, da razpo- lagajo s kovanci po 50 ali 100 lir, ki jih je treba spustiti v zarezno na- aparatu. V primeru kovancev po 100 lir, aparat vrne listek in 50 lir.

Potniki z abonmajem morajo vs- topati v vozilo pri sprednjih vratih ter pokazati soferju ustrezni do- kument. Potniki, ki potujejo s po- vrtnimi vozovnicami, morajo pri drugi vožnji uničiti listek na poseb- nem aparatu, ki je nameščen na- mestu, kjer je bil dosedaj spre- vodnik.

OBISČITE XVIII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU OD 2. DO 12. AVGUSTA 1968

Sodelujejo domača in tuja podjetja — Pestra izbira blaga široke potrošnje — Kmetijski stroji — šivalni in pralni stroji — Vsak dan modna revija — Pester zabavni program vsak večer od 20. do 24. ure, v soboto in nedeljo do 2. ure zjutraj

Prva nagrada dr. Juriševiču na filatelistični razstavi v Pulju

V Pulju je bila ob 25. obletnici priključitve Slovenskega Primorja in Istre k Jugoslaviji odprta medre- publiška filatelistična razstava, na kateri sodelujejo s svojimi zbir- kami najboljši filatelisti iz Slove- nije, Hrvaske in Trsta.

Izredno zanimanje vzbujala med obiskovalci zbirka člana kopske- ga filatelističnega društva dr. Fra- na Juriševiča «Primorska pošta sko- zi zgodovino». Medrepubliška žirija je nagradila zbirko dr. Juriševiča s prvo zlato medaljo. Dr. Juriševič, našemu dolgoletnemu sodelavcu čestitamo.

Festival Dela v Dolini

Danes, 4. avgusta: ob 16. uri nastop godbe iz Brega, ob 18. uri nastop ansambla narodnih plesov in pesni DPD Svoboda Tone Cufar z Jesenic, ob 19. uri zborovanje. Govorila bosta deželni svetovalec Dusan Lovrinc in senator Paolo Se- na. Po zborovanju bo na sporedi drugi del folklorne prireditve, ob 21. uri dalje plesna zabava. Igral bo ansambel z Jesenic. Prireditve ni prostor bo odprt neprekinjeno od 10. ure dalje.

Jutri, 5. avgusta: prireditveni prostor bo odprt ob 19. uri, ob 21. uri nastop ansambla Bordon. Po- jeli Dario in Dazek. Sledi plesna zabava ob zvokih ansambla The Robies.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

Ob 10. uri dalje.

OD 15. DO 18. AVGUSTA

Jubilejni 10. kmečki tabor v Ljudskem domu na Opčinah

Kmetijska zadruga, ki prireja tabor, je poskrbela za obširen gospodarski, kulturni in zabavni program

Le piča dva tedna nas ločita od otvoritve letošnjega jubilejnega 10. kmečkega tabora, ki ga prireja Kmetijska zadruga v Trstu in ki bo tudi letos v prostorih Ljudskega doma na Opčinah.

Vsekakor gre za pomembno obletnico, saj je Kmečki tabor v vseh desetih letih izprizel prizadevanja in vestnost naših domačih kmetovalcev. Z druge strani pa Kmečki tabor predstavlja enega najvažnejših in najbolj pričakovanih praznikov tukajšnjega kmeta in drugih prebivalcev. Zato je jasno, da vlada med našimi kmeti splošno zanimanje za ta tradicionalni kmečki praznik, ki bo letos ob svojem jubileju obogaten z marsikatero novostjo.

Tabor bo trajal štiri dni in se bo začel v četrtek, 15. avgusta z otvoritvijo ob deseti uri. Nadaljeval se bo v petek in soboto, zaključil pa se bo v nedeljo, 18. avgusta.

Razstavniki del, ki bo tudi letos v dvorani openskega Ljudskega doma, bo obsegal razstavo kletarske opreme, ki bo zlasti zanimiva za naše vinogradnike pa tudi za druge kmetovalce. Kot običajno bo tudi letos na vrtu pred Ljudskim domom razstava strojev, predvsem manjših strojev ročne uporabe, ki pridejo v poštev v naših krajih, kjer ni velikih ravninskih polj in kjer se velja boriti z vzpetinami, opravljati poljska dela meč tesnimi redi specializiranih kultur. Zato je tre-

ba uporabljati kmečko orodje, ki je po eni strani učinkovito, po drugi pa ročno in vsestransko uporabno. Predstavniki zadruga bodo tudi letos na taboru prikazali, kako je treba ravnati s posameznimi stroji, tako se le-ti najbolje izkoriščajo in kakšne so njihove delovne zmogljivosti.

Razstave domače povrtine, ki se je sicer zelo uspešno uveljavila lani in zadobila precejšen obseg, letos ne bo. Pač pa so prireditelji tabora poskrbeli za veliko razstavo zadržnega gibanja od njenega začetka pa do današnjih dni. Razstava bo obsegala dokumentacijo delovanja sorodnih gospodarskih teles kmetijskih zadrug, to je od prvih zadržnih poskusov, ki segajo tja v drugo polovico prejšnjega stoletja, pa do danes. Trenutno ni še mogoče vedeti, kakšen obseg bo zadobila razstava, kajti poleg že zagotovljenih eksponatov, bo prav gotovo zadnji hip prijaviteljnih še mnogo drugih. Zato je vsako naproseno, da bi malce pobrskali po svojem domu in mogoče naše, kaj koristnega za to razstavo, ki naj bi izpričala, kako in koliko se je naša kmetija trudila za svoj obstoj in boljši razvoj.

Namerno lanske razstave krasne piastike in starega kmečkega orodja je Kmetijska zadruga v Trstu za letošnji jubilejni Kmečki tabor poskrbela za razstavo panjskih končnic, saj le-te predstavljajo jasen dokaz likovne ustvarjalnosti preproste slovenskega človeka.

V soboto bo na sporedu okrogla miza o temi: Kmetijstvo in zadržništvo, v okviru 10. Kmečkega tabora.

V nedeljo popoldne pa bo slavnostna otvoritev s pozdravnimi govori članov upravnega odbora in oblasti, nakar bo sledilo zvečanje prvega para za Kmečko občet. V ta namen se enkrat vabimo mlade zaročence, naj se odločijo za poroko

22. septembra. Za nedeljo je na sporedu tudi nagajevanje zaslužnih članov zadruga ter pokušnja domačih vin. Za to priložnost se je prijavilo precej vinogradnikov, domačih kmetovalcev, od Milja pa do nabrežinske občine. Nekaj jih je bilo že izbranih, drugi pa bodo v prihodnjih dneh.

Seveda so organizatorji tabora poskrbeli tudi za »veseli del« prireditve. Vsak večer bo igral za mlade in stare zabavni ansambel Kras, pa tudi ljubiteljske žilne kapljice bodo prišli na svoj račun: v kioskih bodo točili pristno domače vino iz Mljskih hrbov, Mačkovelj. Prebena in drugih vinorodnih krajev v naši okolici. Prav za vse je poskrbljeno, da bo jubilejni 10. Kmečki tabor najbolje uspel.

Italijanski slovenisti v zadnjih sto letih

(Nadaljevanje s 3. strani)

univerz. Pesnik Giovanni Prati se je pridružil njegovemu stališču in se s posebno sentimentalno vnetostjo potoval po slovenskem narodnem domovinu.

Slavistična znanost je medtem v Italiji stalno pridobivala na pomenu in se razvijala temeljito, ki so jo glede jezikoslovja nazakazali že italijanski humanisti. Nova italijanska politika na Balkanu po pogodbi v Münstru iz leta 1897 in poroka kralja Viktorja Emanuela III. s črnogorsko kraljico Jeleno leta 1898 sta dogodka, ki sta močno prispevala k poglobitvi italijanskega zanimanja za najbližje slovenske sosedke. K temu je precej pomagalo slovanofilično navdušenje papeža Leona XIII., zlasti po encikliki »Grande munus« iz leta 1880, ter umor Aleksandra Obrenovića in kraljice Drage leta 1903 v Beogradu. Študij slavistike pa je postal za Italijane posebno privlačen po nastopu Tolstaja, Turgenjeva, Dostojevskega in Senkiwiceva.

Italijanska javnost se je v takšnem razpoloženju začela zanimati tudi za slovenske narode v okviru avstro-ugarske monarhije.

Franc Musoni je spisal leta 1893 prvo takšno knjigo »La vita degli Sloveni«, ki jo je izdal v Palermu založnik Clausen. To je zanimivo delo o slovenski folklori, o kateri je Ivan Kostial poročal leta 1911 v »Ljubljanskem Zvonu«. B. De Luca je objavil leta 1899 v Turinu delo: »Fra Italiani, Tedeschi e Slavi«. Istega leta je izšla v Vidmu knjiga »La lotta delle nazionalità in Austria«. Musoni, ki je beneški Slovenec, bi moral pravzaprav razpravljati v prihodnjem predavanju o slovenskih italijanistih. Izjemo ma gre uvrščam v ta sestavek, ker gre za utemeljitelja sodobne italijanske slovenistike in najširšem pomenu bedese. S svojo veliko in vsestransko znanstveno delovnostjo je pomagal do naglega razvoja splošne slavistične vede v Italiji, kjer je stalno prebival. V Florenci je prav tako leta 1899 izšlo važno in značilno Musonijevo delo: »Dei progressi dello slavismo e della necessità di seriamente studiario anche in Italia«. V pomanjkanju izvirnega domačega znanstveno zasnovanega dela o Slovanah pa so italijanski razumniki segli po E. Maraghinijevem prevodu Brücknerjevega dela »Slovenski narod«, ki so ga natisnili v Milanu leta 1912 in ki je sestavljen del Plügg-Hartungove »Splošna zgodovina«. Vzporedno pridejo na knjižni trg razna zgodovinska, politična in gospodarska dela o balkanskem polotoku.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje)

Kmečki tabor se je v preteklih devetih prireditvah tako uveljavil, da je postal nenadomestljiva polletna prireditev za Tržačane. Pričakujejo, da bo letošnja udeležba občinstva še večja od prejšnjih, ko se je na tisoče ljudi udeležilo lepe kmečke prireditve kar nam dokazuje tudi gornja slika.

Ivan Zega, dolgoletni raznašalec našega lista, nas je za vedno zapustil

V četrtek 1. avgusta smo pokopali dolgoletnega raznašalca Primorskega dnevnika Ivana Zega iz Ul. Ruggera Manna 12. Kdo ni poznal možaka, staro slovensko korenino na Tržaškem, ki je bil s svojo družino vedno v prvi vrsti v borbi za naše narodne pravice ter pravice delovnega človeka, kljub temu, da ni bil več mlad. Prav zato so se številni naši ljudje udeležili pogrebne svečanosti in mu tako dokazali svojo tolo ljubezen.

Pokojni Ivan se je rodil 14. maja 1881 (umrl je torej v visoki starosti 87 let) v vasi Hruševica pri Štanjelu na Krasu. Vse dokler ga niso poklicali v vojsko, je delal na domači kmetiji. Pri vojaki je služil v 3. (češkem) polku ter je bil na ruski fronti. Polem se je vrnil domov, kjer ga je potrpežljivo čakala njegova žena Ivanka, s katero se je bil poročil l. 1911.

Temu vzornemu slovenskemu paru v Trstu ni bilo življenje lahko. Imela sta gostilno v Ul. del Bosc, ki pa sta jo morala prodati zaradi nenehnega šikaniranja fašističnih oblasti in nadutih nacionalističnih umetnin, kar avtorju izvalja izbrušene literarne pasaje in analitične ocene, ki jih je moglo roditi le dolgoletno zavzeto ukvarjanje s spomeniki.

Za tem uvodnim, tekstnim delom je drugi del knjige, bogato slikovno gradivo, kakršnega doslej nismo imeli v še nobeni likovni publikaciji. Seznam reprodukcij podob obsega 103 naslove, od tega je enajst barvnih reprodukcij, medtem ko so ostale črno bele. Pri vsaki podobici so še kratke opombe, razen tega pa najdemo v knjigi poleg teh celostanskih podob še manjše reprodukcije posameznih primerov gotoske plastike na Slovenskem. Prav gotovo je poudarek knjige na slikovnem delu, kajti podobice gotoskih plastik se same po sebi dovolj zgovorno pričajo o tej umetnosti na naših tleh, govore pa dovolj tudi nestrokovnjaku, ki se bolj z ljubeznijo kot pa z znanjem skuša približati tem spomenikom naše nekdajne kulture.

Knjiga velikega formata, vezana v grobo, sivo platno, s črnim plastificiranim ščitnim ovitkom (oprema Lojze Gostiša), natisnjena v brezhbitni tehniki na odličnem papirju, je morda grafično še uspešnejša kot prva knjiga te zbirke, posvečena baročni plastiki. Vsekakor pomeni tudi tahten dosežek naše grafične umetnosti, kot celota pa dragoceno knjigo, kakršne si lahko samo želi vsak prijatelj naše umetnosti in lepe knjige.

Ko založba predstavlja Cevčovo delo, poudarja, da se s takimi izdelki kot je Cevčovo delo in še posebej s sintezo njegovih študij v tej knjigi o gotoskem kiparstvu slovenska umetnost kot nepogrešljiva sestavina uvršča v ustvarjalnost širokega evropskega prostora. Posebej pa pri tem še poudarja odlike Cevčevega teksta, ki ga odlikuje tenak posluh za podoživljanje značilno-

stov. Ni jima preostalo drugega, kot da sta vzela v najem večje stanovanje v Ul. R. Manna, kjer sta oddajala sobe v najem. Na sredo sta si kupila tudi hišico blizu »kapucere«.

Med osvobodilno vojno sta bila Ivan in Ivanka v prvih vrstah. Kjerkoli je bilo treba pomagati, sta zavihala rokave ter po svojih močeh pomagala aktivistom in partizanom. Na njunem domu so bili pogosti sestanki. Pri njih se je zadrževal tudi partizan »Anko«, kar ju je stalo aretacijo in potem nekaj časa sta bila zaprta v koronjski zapor. Na srečo so ju izpustili na svobodo.

Tudi po vojni sta Ivan in njegova žena vneto sodelovala v javnem političnem življenju.

Kot smo že dejali, je bil Ivan raznašalec našega dnevnika. To službo je vršil polnih 13 let. Raznašal pa je tudi list »Gospodarstvo« ter večkrat skrbel za prodajo Jadranskega koledarja. Vsi naši ljudje v središču mesta so ga dobro poznali.

Življenje ni bilo lahko Ivanu in

njegovi družici. Že pred skoraj 40 leti jima je umrla petletna hčerka edinka. Toda vse tegobe sta prenašala z vednim duhom, ker je oba bodrila zavest, da se skupaj z drugimi bijeta za pravično stvar.

Pokojni Ivan je bil še pri svojih 87 letih čil in zdrav. Ugasnil je po kratki bolezni. Spomin nanj bo vedno živ in v naših srcih. Njegovi vdovi Ivanka pa naj grede izrazi našega najglobljega sožalja.

Avtomobilski promet ob praznikih

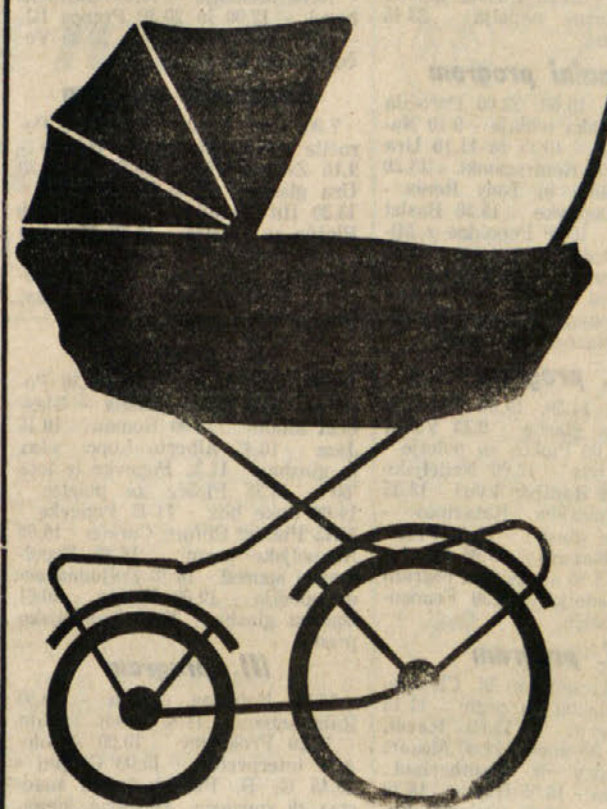
Vladni komisariat sporoča, da je bil poskus v preteklih prazničnih dneh o usmeritvi avtomobilov namenjenih iz Trsta v Trst po cestah (razen obrežne državne ceste) zelo pozitiven, ker je bilo s tem omogočeno, da se je število nesreč omejilo. Zato bo ta poskus ponovljen v prihodnjih prazničnih dneh. Zaradi tega naj bodo avtomobilisti pripravljeni, da bodo morali ob povratku v Trst med 18. in 21. uro voziti v glavnem po državni cesti 202 (Trbiški), medtem ko bo promet, ki bo prihajal iz Sestjana in Sestjana usmerjen po potrebi delno po obrežni državni cesti, delno pa po pokrajinski cesti Nabrezina-Križ-Trst.

Hkrati pa vladni komisariat poziva avtomobiliste, ki ob prazničnih zapustijo mesto v jutranjih urah, naj upoštevajo sledeče: Tisti, ki potujejo v kraje do Sestjana, naj gredo po Miramarskem dvorcu; tisti, ki gredo v Sestjan in Devin, naj gredo po Furlanski ali Trbiški; tisti pa, ki gredo na Gorjško ali v Furlanijo, pa naj gredo po trbiški cesti.

baby's shop

trieste-trst
via san lazzaro 3

kako lepo je biti otrok...

in imeti zlozljivi voziček »GC«
To je voziček leta, ki je bil prvič prikazan na milanskem velesejmu po izredno ugodni ceni

BABY'S SHOP zastopnik priznanih znamk

InterEuropa Koper

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT

DIREKCIJA: KOPER

Pristaniški trg 3

TELEFON: 21-830

TELEX: 34-117

- carinjenje blaga
- transportno zavarovanje blaga
- kontrola transportnih dokumentov
- dodajanje ledu in vskladičenje blaga
- redni zbirni promet iz evropskih centrov
- čezmejni prevozi z lastnim kamionskim parkom
- agent organizacije IATA
- blagovni tranzit preko pristanišč Rijeka in Koper
- sejemska špedicija na sejmi in razstavah doma in v tujini

Poslovne enote v vseh republiških središčih, v vseh jugoslovanskih pristaniščih in na vseh obmejnih prehodih.

ZAUPAJTE TRANSPORTE VAŠEGA BLAGA INTEREUROPIKOPER

SEBOFLEX

VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 33 tel. 733-361

Prijatelje in snanice
naprošamo da nas obiščejo

KINO »IRIS« PROSEK

ponovi danes, 4. t. m. ob 16. uri Cinemascope barvni Avala (Beograd) film:

I VIOLENTI DI RIO BRAVO

(NASILNEZI RIA BRAVA)

posnet po romanu Karla Maya »Zaklad Aztekov«

Igrejo: Lex Booker, Gerard Barry in Veljko Despotović

TRST - UL. BOCCACCIO 3 POŽAR ARTEMIO

Telefon 28-373

TOVORNI PREVOZI

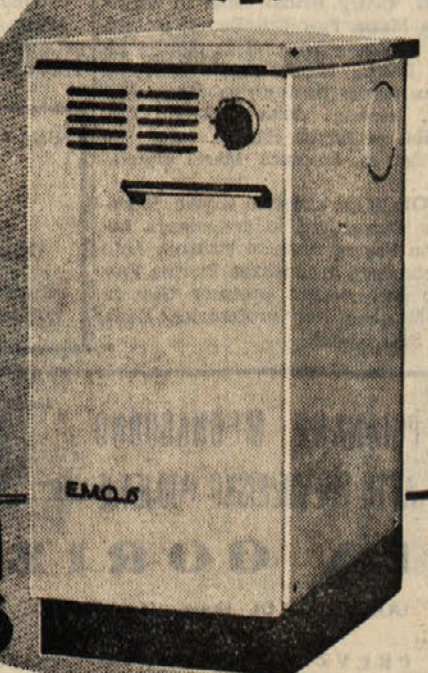
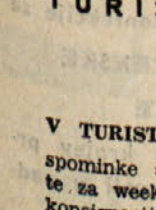
v vse kraje tudi v inozemstvo

8 in 5?
OSVAJA SVET

V VSAKO KUHINJO

dodatni štedilnik

NA OLJE

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJO GRGIČ

PRODAJA VSEH VRSTI NOVIH IN OBNOVljenih AVTOMOBILOV. NA RAZPOLAGU FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962), BIANCHINA FAMIGLIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959), GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)

Sprejema vsaka popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje - Cene ugodne! Hitra postrežba!

PADRIČE - Telefon 226-161

TURISTI! Ko boste potovali ob istrski obali, ne pozabite obiskati

SOUVENIR PIRAN - HOTEL PIRAN

V TURISTICNO SPECIALIZIRANI TRGOVINI PRODAJAMO:

spominke • usnjene izdelke • krzno • kozmetiko • predmete za weekend in kopanje • tobak • domače in uvožene pijače • uvoženo blago iz konsignacije za tuja plačilna sredstva • 10% popusta pri nakupu neprehrambenega blaga pri plačilu s tujimi plačilnimi sredstvi.

MENJALNICA

REHRANA
EXPORT - IMPORT
LJUBLJANA

ODPRTO

neprekinjeno
od 8. do 20. ure,
ob nedeljah
od 8. do 11. ure

Radio Vele Vele Vizija

NEDELJA, 4. AVGUSTA 1968 PONEDELJEK, 5. AVGUSTA 1968

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila
8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska
oddaja - 9.00 Maša - 10.00 Godalni
orkester - 10.15 Poslušali boste
10.45 V prazničnem tonu - 11.15
Oddaja za najmlajše - 12.00 Nabo-
na glasba - 12.15 Vera in naš čas
- 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30
Glasba po željah - 14.45 Glasba z
vsega sveta - 15.55 Tavčar: «Ga-
ber nad prepado», radijska igra
- 16.50 Revija orkestror - 17.30
Vabilo na ples - 18.45 Orkester
pripravlja - 19.15 Sedem dni v
svetu - 19.30 Zbor «J. Gallus» -
20.00 Sport - 20.30 Zabayna glasba
- 21.00 Operne melodije - 21.45 So-
dobna glasba - 22.00 Nedelja
in sportu - 22.10 Zabayna glasba.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 11.15
Tržaške pesmi - 11.30 Za prijatelje
cvetja - 19.30 Najbolj ansambli.

Koper

8.30, 12.30, 15.00, 20.15 Poročila
- 8.10 Jutranja glasba - 10.10 Za-
bavni zvoki - 10.30 Nedeljsko sre-
čanje - 10.45 Orkester - 11.00 Pre-
nos RL - 11.30 Današnji pevci -
12.05, 12.50, 15.30, 16.07 Glasba po
željah - 11.30 Zunanepolitični pre-
gled - 14.00 Događi in odmevi -
14.30 Plošče - 14.45 Orkester -
15.10 Domače pesni - 17.00 Pre-
nos RL - 20.00 Orkester - 20.30
Prenos RL - 23.10 Plesna glasba -
23.35 Športna nedelja - 23.45
Plesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila
- 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Na-
bozna oddaja - 10.15 in 11.10 Ura
glasbe - 12.00 Kontrapunkt - 13.20
Carmen Villani in Tony Renis -
14.00 Ital. popevke - 15.30 Basist
Giulio Neri - 16.00 Popolne in Mi-
no - 17.30 Plošča za poletje - 18.00
Simf. koncert - 19.00 Glasba po
željah - 19.15 Melodije - 19.45
21.30 Beethovenova komorna gla-
sba - 22.15 Neapeljske pesmi.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila
- 8.45 Lahka glasba - 9.35 Veliki
variete - 11.00 Plošča za poletje -
11.35 Juke box - 12.00 Nedeljske
pesmi - 13.00 Radijski kvizi - 13.35
«Vaša prijateljica Katarina» -
14.00 Operna glasba - 16.00 Preiz-
kušanje se diletant - 17.05 Glasba
in sport - 18.45 in 20.04 Program
za konec nedelje - 21.30 Franco-
ske nove plošče.

III. program

10.00 F. Barsanti in M. Clemen-
ti - 10.30 Glasba za orgle - 11.15
Operni koncert - 13.00 Ravel,
Brahms, R. Strauss - 14.30 Mozart
- 15.30 Henry de Montherlant -
«Brocelianda» - 16.45 Haydn - 18.30
Lahka glasba - 18.45 «Orlando Fu-
rioso» - 19.15 Vaskršni koncert
- 20.30 Preteklost in seda-
njost - 21.00 Klub poslušalcev.

Filodifuzija

8.00 Brahms - 1.00 Antologija
interpretov - 12.30 Komorna gla-
sba - 13.30 Vladimir Vogel - 14.10
Mozart - 15.30 Simf. koncert -
16.30 Glasba - 7.00 Orkestri - 8.30
Glasba z vsega sveta - 11.30 Glas-
ba za mladino.

Slovenija

7.00, 8.00, 14.00, 20.30 Poročila
- 8.20 Informativna oddaja - 8.30
Za kmetijske proizvajalce - 9.05
Radijska igra za otroke: Smiljan
Rozman: «Lajna» - 9.44 Slikebni
čestitaji in pozdravlja - 11.00 Se
pamitni tovaršiji - Beno Kot-
nik: Tam, kjer je padel Malgaj -
11.25 Pesni borbe in dela - 11.45
Nedeljski mozaik tepih melodij -
12.00 Turistični napotki - 13.10 Po-
slušalci čestitajo in pozdravlja -
14.15 Iz opernih partitur - 14.40
Nedeljska reportaža - 15.00 Čez
hrb in dol - 15.30 Humoreska: H.
Bardewsky: Ali bi - 15.45 Z ve-
likimi orkestri - tritritinski
taktu - 16.05 Popolne ob zabavi
glasbi - 17.00 Radijska igra - 18.05
Sportne popolne - 20.00 Lahko
gledanje - 21.00 «V nedeljo zvečer»
- 23.15 Serenadni večer - 24.05 Li-
terarni noćturno.

Ital. televizija

11.00 Nabožna oddaja - 12.00
Kmetijska oddaja - 16.00 Športno
popolne - 17.30 Program za mla-
dino - 18.30 Včeraj in danes - 19.45
Sport in ital. kronike - 20.30 Dnev-
nik - 21.00 Materet sotto inchie-
sta - 22.25 Športna nedelja - 23.00
Dnevnik.

II. kanal

17.30 Neposredni športni prenos
- 21.00 Dnevnik - 21.15 Frank Si-
natra - 22.15 «La legge del Far
West», film.

JUG. TELEVIZIJA OD 4. DO 10.-VIII. 1968

NEDELJA, 4. avgusta
10.30 Dobro nečelo voščimo -
11.00 Kmetijska oddaja - 11.45
Motivski tje - film - 18.25 Na-
stop profesionalnih teniških igral-
cev - 18.50 Karavana - 19.20 Osa
- satirično-humoristična oddaja -
19.50 Otok zakladov - film - 21.00
Dnevnik - 21.45 Vijavaja - 21.50
Nastop ansambla Bratislava Lira
- 22.50 Športni pregled - 23.20
Dnevnik - 23.30 Mladinski festival
v Sofiji - 23.40 Sinjska alka.

PONEDELJEK, 5. avgusta

19.30 Po Sloveniji - 19.45 Vija-
vaja - 19.50 Reportaža - 20.20 Por-
tret izumitelja Josipa Ressa -
20.40 Motorne dirke v Murški So-
bi - 21.00 Dnevnik - 21.30 Vija-
vaja - 21.35 Ferenc Karinty: Bö-
senderfer - TV igra - 22.35 P. I.
Cajkovski: Koncert - 23.15 Poro-
čila - 23.45 Mednarodni mladinski
festival v Sofiji - 23.55 Waterpolo
Mornar Jadran.

TOREK, 6. avgusta

19.25 Risanke - 20.00 Filmska
burleska - 20.00 Verna akademija
v Zagrebu - 20.25 Mi in on - re-
portaža - 21.00 Dnevnik - 21.30 Vi-
javaja - 21.40 V znamenju leva -
francoski film - 23.40 Poročila -
23.55 Waterpolo Mladost-Partizan

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po-
ročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutra-
nja glasba - 11.35 Šopek slov.
pesmi - 12.00 Kitarist Pizzigoni -
12.10 Poletna srečanja - 12.20 Za
vsakogar nekaj - 13.30 Izbor moti-
vov in melodij - 17.00 Orkester -
17.20 Poljudna enciklopedija - 17.30
Glasba za naš transistomik - 18.00
Ženski polifonski ansambel - 18.15
Umetnost, književnost in priredit-
ve - 18.30 Simf. koncert - 19.40
Glasbovni slogi - 20.00 Športna
tribuna - 20.35 Enmuez in njego-
vi «Electronic Men» - 20.50 Zgod-
be prve svetovne vojne - 21.10 Po-
pevke - 21.35 Slovenski solisti -
22.05 Zabayna glasba.

Trst

12.05 Poje Sergio Endrigo - 12.20
Tretja stran - 13.15 Orkester -
13.35 Tržaški zbori - 14.00 Glasba
za mladino - 14.30 Simf. koncert.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 15.00, 17.00,
20.15 Poročila - 8.10 Jutranja gla-
sba - 9.00 Popevke - 9.30 Operne
arije - 10.00 Pod serčinom - 11.00
Vesela glasba - 11.30 Današnji
pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po
željah - 14.10 Melodije - 14.30 Fu-
morama - 15.10 Za odhiti in raz-
vedrio - 15.30 Zvoki in barve -
16.00 Prenos RL - 17.00 Popular-
ne skladbe - 18.00 Otroški kotiček
- 18.15 Melodije - 18.40 Glasbeni
barok - 19.00 in 20.30 Prenos RL -
23.10 Motivi za vse - 23.35 Ve-
cerni koncert.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po-
ročila - 8.30 Plošča za poletje -
9.10 Zvočni trak - 10.05 in 11.30
Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt -
13.20 Hit Parade - 14.37 in 15.10
Plošča za poletje - 16.30 Melodije
- 17.05 Program za mladino - 19.15
Radijska priredba - 20.15 Orke-
stri - 21.00 «Faust» - 22.30 Glas-
beno-govorni spored.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Po-
ročila - 8.45 Lahka glasba - Glas-
beni album - 10.00 Roman - 10.15
Jazz - 10.45 Alberto Lupu: «Jaz
in glasba» - 11.35 Popevke iz leta
'60 - 13.35 Plošča za poletje -
14.00 Juke box - 14.45 Popevke -
15.15 Pianist Clifford Curzon - 16.00
Neapeljske pesmi - 16.35 Popol-
dne spored - 18.00 Poljudna en-
ciklopedija - 19.00 Plošče - 20.01
Operna glasba - 22.40 Neapeljske
pesmi.

III. program

10.00 Nabožna glasba - 10.55
Rahmaninov - 11.35 Bach, Haydn
- 12.20 Profokjev - 13.00 Antolo-
gija interpretov - 15.00 Chopin -
15.45 G. B. Pergolesi: «Il ma-
estro di musica», glasbena komo-
dija - 17.15 Mozartove sonate -
18.15 Lahka glasba - 19.15 Vasko-
večerni koncert - 20.00 Ugo Betti:
«Corruzione al Palazzo di Giusti-
zia» - 22.30 Glasba danes.

Filodifuzija

8.00 Mozart - 8.35 Glasba za
orgle - 9.15 Operni koncert - 11.15
Dvojak - 12.30 Simf. koncert -
13.30 Antologija interpretov - 15.30
Simf. koncert - Lahka glasba -
7.00 Orkestri - 10.05 Jazz, popev-
ke, orkestri.

Slovenija

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Po-
ročila - 8.25 Informativna oddaja -
9.08 Glasbena mestnaja - 10.00
Za mlade radiovečer - 10.15 Iz
albuma skladbe za mladino - 10.30
Z opernih odlov - 11.15 Pri raz-
doba - 12.00 Turistični napotki
za tute goste - 13.00 Na današnji
dan - 13.10 Vedre skladbe iz ro-
manskih dežel - 13.30 Kmetijski
nasveti - 13.45 Majhen koncert pi-
halnih orkestror - 14.10 Obvestila
in zabavna glasba - 14.30 Pripo-
ročajo vam... 15.05 Lahka gla-
sba s simfonikom orkestrom RTV
Ljubljana - 15.35 Poslušalci čes-
titajo in pozdravlja - 16.30 Glas-
beni intermezzo - 16.40 Poje zbor
«Jacobus Gallus» iz Kočevja -
17.00 Vsk dan za vas - 18.05 O-
perni koncert - 19.00 Aktualnosti -
19.15 «Signalni» - 19.35 Mladinska
oddaja - 20.00 Lahko noč, otroci!
- 20.15 Minute s pevcem Edvinom
Fliserjem - 21.00 7. letosnjih Du-
brovniških poletnih iger: Koncert
«Zagrebskih solistov» - 23.10 Radi-
ste jih poslušali - 24.05 Literarni
noćturno.

Ital. televizija

18.15 Program za mladino - 19.15
Sport in ital. kronike - 20.30 Dnev-
nik - 21.00 Film: «L'alibi era per-
fetto» - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 S prve
strani - 22.15 Koncert.

24.45 Waterpolo Jadran (Split) -
Jadran (Herceg Novi).

SREDA, 7. avgusta

19.40 Tetina obet - lutke - 20.05
TV robot - zabavno glasbena od-
daja - 21.00 Dnevnik - 21.30 Vi-
javaja - 21.35 Balet Alvin Ailey
iz New Yorka - 23.15 Perry Ma-
son - 24.05 Poročila

ČETRTEK, 8. avgusta

18.35 Buffalo Bil - film - 19.00
Po Sloveniji - 19.20 Koroski aka-
demiški oktet - 19.45 Kaleidoskop
- 20.05 Zabayna glasbena oddaja -
21.00 Dnevnik - 21.45 Vijavaja -
21.50 Če bogovi hočejo - roman -
22.55 Ekran na ekranu - 23.55
Poročila

PETEK, 9. avgusta

19.05 Tiktak: Prijatelj s strehe
- 19.20 Haydn, Mozart - 19.40 Abu
Simbel - film - 20.10 Karavana
zapravljevalci - 21.00 Dnevnik -
21.30 Vijavaja - 21.35 Zgodba, ki
je ni - 21.55 Poročila

SOBOTA, 10. avgusta

19.25 Disneyev svet - film -
20.15 Med španjo in Sicilijo je
Malorca - 21.00 Dnevnik - 21.30
Vijavaja - 21.35 Melodije Jadrana
Split 68 - 23.05 Osvajalci - film -
23.55 Državno atletsko prvenstvo
v Celju - 24.10 TV žajpot

Goriško-beneški dnevnik

STALIŠČE GORIŠKE FEDERACIJE KPI

Kot za sladkor je potrebno urediti še uvoz kontingenta mesa in masla

Če bi zmanjšali marže pri uvozu, bi mogli meso prodajati ceneje - S tem bi odpravili tudi nezadovoljstvo mesarjev, ki se pritožujejo zaradi premajhnega števila kupcev

Sedaj, ko je urejeno vprašanje cene in prodaje sladkorja proste cene za potrošnike iz Gorice in So-
vodenj, bi bilo potrebno razmisлити tudi o tem, kako bi uredili še po-
dobna vprašanja, ki se pojavljajo v
preskrbi z mesom in maslom. V
teh kratkih besedah je združen smel
klanka, ki ga objavlja zadnja
številka «Problemi Isontini», cikla-
stranega informativnega biltena
goriške federacije KPI.

V članku je poudarjeno, da je
dejanjem okoli določevanja cene
sladkorja proste cene sledila zborni-
ca člana odbora trgovinske zbornice
Gilberta Barnabe, ker naj bi bila
njegova funkcija uvoznika mesa
proste cene v nasprotju z njego-
vim položajem in odboru trgovin-
ske zbornice, kateri odbor ima kot
upravitelj proste cene nalogo nad-
zorovati dodeljevanje uvoznih kon-
tingentov.

Kakor so celo vrsto let trajale
v preskrbi z sladkorjem razmere,
ki so dovoljevale pretrane zasluge
k uvoznikom, tako trpijo že vse to
razdobje podobne razmere tudi v
uvozu 20.000 stotov živine in mesa
letno, kakor tudi v uvozu masla.
Kljub tolikšnemu kontingentu me-
sa, ki ga vsako leto uvozimo na
področje proste cene, plačujemo
potrošniki blago v mesnicah po
istih - nekateri trdijo celo po viš-
jih cenah kot jih nahajamo v na-
drobni prodaji v sosednjih pokra-
jinah naše dežele in v ostalih kra-
jih države. To pomeni, da davčne
olajšave, s katerimi uvažamo me-
so, omogočajo zasluge edinele u-
voznikom ter nekaj malega tudi
mesarjem samim.

Ko so pred časom v Gorici me-
sarji uprizorili stavkovno gibanje
proti prodajanju mesa s strani Ju-
goslovanskih lastnikov propustne,
češ da so bili s tem oskodovali pri
izvrševanju svoje trgovine, so s
prstom pokazali na neurejenost te-
ga vprašanja, vendar pa se ga ni-
so lotili s prave strani, zakaj njo-
vovih interesov niso oskodovali s
prodajo mesa jugoslovanski pro-
pustniki, ampak so bili oskodo-
vani zaradi tega, ker si ni morejo
nakupiti mesa po nižji ceni ter ga
prodajati svojim odjemalcem. V
tem je treba iskati tudi odgovor,
zakaj Goričani kupujejo meso on-
kraj meje, kakor tudi odgovor, za-
kaj se lastniki bencinskih črpalk
v Gorici ne pritožujejo več.

Demokristjani razpravljajo o svojih novih nalogah

Ob prisotnosti poslanca Marocca
ter deželnih svetovalcev Tripanja,
Cocannija in Ginaldija so se prejš-
nji dan sestali v Gradski sekciji
skaj tajniki ter člani pokrajinske
vodstva KD, katerim je tajnik
Cian govoril o nalogah stranke v
razdobju pete zakonodajne dobe.

Ogledi so se za rešitev poglavit-
nih gospodarskih in socialnih vpra-
šanj naše pokrajine v okviru de-
želnih naporov ter ob vsedravnih
solidarnosti. Predlagali so izgrad-
njo infrastrukture ter zagotovitev
posegov na posameznih proizvodnih
sektorjih, ki naj zagotovijo ne-
pretrgan uravnotežen razvoj naše-
ga gospodarstva.

Nadalje so sklenili zbrati čimveč
podatkov o zaposlovanju, stano-
vanski potrebah ter socialnem
varstvu, da bi imeli upravitelji pred
seboj kar najbolj popolno sliko raz-
mer. Pri tem pa so si zastavili tu-
di nalogo, da bodo podpirali upra-
vitele pri njihovem delu.

V svojem tiskovnem sporočilu
stranka nato poziva komunistično
funkcijo, da zagovarja vse prote-
ste in nezadovoljstvo ter vloži kon-
struktivne opozicije v različnosti
stališč. Takšno izbiro naj bi stran-
ka izvršila tako v notranji kot v
zunanji politiki ter v vseh ostalih
vprašanjih.

KD bo s svoje strani pregledala
notranji ustroj, da bo vedno bolj
odprta in sposobna prisluhniti no-
vim in spremenjenim vsakdanjim
potrebam.

ODREDBA SODNE OBLASTI V GORICI

Policija je aretirala vlomilca Furlana proti kateremu sta vloženi dve prijavi

Za rešetkami ga skušnjava ne bo mogla več premamiti

Z dovoljenjem sodnih oblasti je
kriminalni oddelk goriške kvestu-
re včeraj aretirala 23-letnega Bruna
Furlana (prijatelj ga klicajo «Trie-
stino»), ki je že delj časa v Gori-
ci in nima stalnega bivališča. So-
dišče je odredbo izdalo na podla-
ži dokaz hudihi prekrškov, ki jih je
v zadnjem času ugotovila kvestu-
ra na njegov račun, ter njegova
časovna svoboda lahko predstavlja
za fanta ugodno priliko za ponov-
no vlome in tatvine. Proti Furla-
nu so namreč že pred časom vlo-
žili prijavo zavoljo dveh vlomov v
papirniško podjetje Artesac, kjer
je bil fant zaposlen: vse to pa ga
ni motilo, da ni izvršil še druge
prekrške. Za rešetkami ne bo več
nevaren za meščane, pa tudi nje-
ga samega skušnjava tamkaj ne bo
mogla premamiti.

Kakor smo pisali pred dnevi, je
Furlan letos poletni vdril v dve špe-
ditski podjetji pri Rdeči hiši: v
Bestiju in Treu. Med prvim ob-
skom pri Bestiju je vzel okoli 450
tisoč lir, pri drugem pa za okoli
200.000 lir carinskih kolkov.

Ukradeni denar je v dveh dneh
pognal s prijateljem Paoletijem v
Avstrijo in Nemčijo (fant se ravna
po pregovoru: «Raje živeti en dan
kot lev kakor sto dni kot ovca»),
medtem ko carinskih kolkov ni u-
tegnil novotiči. Pri Treu je odnesel
za okoli 100.000 administrativnih
kolkov. V enem izmed špediter-
skih podjetij je vzel tudi registra-
tor, v trgovini Degenhanter na Kor-
nu pa tri radijske transistorje.

Njegova aretacija, po kateri so
ga za nekaj dni izpušili na časov-
no svobodo, je bila izvršena v do-
kaj razgibanih okoliščinah ter po

POVOLILNE RAZMERE V PSU

Strujarstvo v vrstah goriških socialistov

Sestanka De Martinijeve in Giolittijeve struje

Goriški socialisti se s sestanki
in razpravami pripravljajo na držav-
ni kongres stranke, ki bo oktobra
in na katerem bodo sprejeli smer-
nice bodočega programa in se od-
ločili, ali bo PSU sodelovala v
vladi leve sredine ali ne. Zlasti
okrog tega vprašanja so se ustvari-
la razna mnenja in struje.

Tako je bilo na mestnem sedežu
stranke v petek zvečer zborovanje
somsiljenikov tajnika stranke De
Martina, ki so združeni v skupini
«Rissossa ed unita socialista». Na
zborovanju je govoril član glavne-
ga odbora PSU Marino Papucchi,
ki je orisal položaj stranke po vi-
litvah s posebnim ozirom na sta-
lišče ter struje, ki je mnenja, da
je treba odločno nadaljevati z na-
daljnjim izvajanjem socialističnega
programa v vladi in da morajo
tudi demokristjani sami priti do
prepričanja, da je potreben jaseen
sporazum za vlado levega centra
in da je treba tak sporazum na
osnovi skupnega programa tudi
dajansko izvesti v določenih rokih. Ci-
tiral je tudi nekaj odlomkov iz po-
segov na zborovanju demokristja-
nov, kjer je več govornikov prišlo
do zaključka, da je močno zdru-
žena socialistična stranka potrebna
za vlado levega centra.

Po njegovem poročilu se je raz-
vila debata, v katero je posegel
več prisotnih, ki so želeli tudi več
pojasnil glede drugih stvari.

V uvodu je predstavil govornika
pokrajinski sotajnik stranke Dr.
Tomassich, ki je tudi govoril o po-
ložitju, s posebnim ozirom na raz-
mere na Goriškem.

Dan poprej je bilo na sedežu po-
dobno zborovanje, na katerem je
govoril poslanec Fortunato o sodobnih
problemi in o pripravih za držav-
ni kongres stranke. Prikazal je sta-
lišče, ki ga bodo na prihodnjem

Promet v tržiskem pristanišču

V tržiskem pristanišču Portoro-
sega so v preteklem juliju zabele-
žili za 66.075 ton raznega blaga v
prihodu. Vkrcali pa niso skoro nič
blaga, kar pa je v tem pristan-
išču še normalen pojav.

Kot ponavadi je bil pri izkrcan-
nem blagu na prvem mestu les za
potrebe lesne predelovalne indu-
strije, predvsem za papirnico Ti-
mavo. Uvoz lesa je dosegel nad
39 tisoč ton. V prvih sedmih me-
secih je uvoz dosegel skoro 222
tisoč ton ali nad 20 tisoč več kot
v istem obdobju lani. Na drugem
mestu je bilo mineralno olje -
13.683 tonami predvsem za elek-
trično centralo ENEL.

Skupno je prišlo v pristanišče 61
trgovskih ladij, od teh jih je bilo
49 italijanskih in 12 tujih. Odpu-
lo je 62 ladij, od teh 47 ita-
lijanskih in 15 tujih.

Urniki trgovin

za veliki šmaren

Zveza trgovcev goriške pokrajine
je objavila urnik trgovin za veli-
košmarnske praznike:

Sreda, 14. avgusta bodo vse tr-
govine lahko odprte do 20. ure,
mesnice bodo prodajale tudi po-
polodne, pekarnice in mlekarne bodo
dostavile kruh in mleko tudi za
naslednji dan.

Četrtek, 15. avgusta bodo vse tr-
govine zaprte vse dan, od 8. do
13. ure bo odprta dežurna cve-
ličarna.

Petek, 16. avgusta bodo v Gorici
ter v vseh občinah, kjer ne bodo
častili krajevne zaščitnika, trgo-
vine ves dan zaprte, včevši cveči-
čarne. Pekarnice in mlekarne bodo
odprte od 7. do 11. ure.

Ker sta v tednu od 11. do 17.
avgusta kar dva praznična dneva,
trgovine ne bodo imele poldnevne
ga medtedenskega počitka. Pekarnice
bodo

SKALE, KI SE NIHČE NE MARA OD NJIH LOČITI

Če že strateško ne bi bil več pomemben je Gibraltar vsaj turistična atrakcija

Skozi vso zgodovino se je vedno čutil krepak, kdor je imel v rokah ta edini prehod iz Sredozemskega morja v Atlantik

Cepprav je nuklearna doba vzela Gibraltarju precej njegove nezavestnosti, je pa skala v Sredozemskem morju na tako važni morski ožini, da obdržala svoj dominanten, strateški položaj. Gibraltar pomeni vojaško moč, ker ta vojaška točka po svoji naravi poziciji nima tekmeča, ki bi ji mogel kljubovati.

Je mogoče, da je v davni sinini časa uporabil Praafričan to ožino, da je stopil na evropska tla. Morda so skozi to ožino plavale predpotopne živali. Tu je bil tempelj Saturna in sploh je bil ta del Evrope v davni zgodovinski dobi močno razgiban. Vedno pa je bila ta gola skala vojaška točka, s katere je vojska pregledovala morskorožino in vrata, ki pečejo iz Sredozemlja v Atlantski ocean.

Ožina, ki loči Evropo od Afrike je široka 14 km. Ladije vseh mogočih narodov morajo hočeš nočeš skozi ta preliv pod kontrolo in budnim očesom angleške vojske.

V zadnji svetovni vojni je Gibraltar mnogo pripomogel k zavezniški zmagi, ker je zelo budno stal na straži. Mogočni skali, ki hrani v svoji notranjosti vsakovrstno orožje, vedno pripravljeno, so se vsi oprezo umikali in so se čutili do te trdnjave posebnost. Skala se drži Španije in je edina kolonija Anglije v Evropi, ki matični državi mnogo nese.

V Gibraltarju govorijo angleško, špansko in italijansko. Ljudje so prijazni in zgovorni. Le gubernator je vedno uraden in se strogo drži uradne vojaške pravilnice. Večkrat ima v elegantnih dvoranah v gosteh visoke častnike. Preden pristopijo k večerji, pride službojoči oficir iz pristanišča, prinese na baržunasti blaznici ključ trdnjave in javi: »Trdnjava je zastražena, vse je v redu!« Nato sedijo visoki gostje s svojimi damami k bogato obloženi mizi. Prav tako prire-

jajo visoki častniki bankete na ladjah pod belimi ponjavami. Tam se gibraltarska gospoda predaja sliadobnemu sanjarjenju na modrem Sredozemskem morju.

Mestece leži ob vnožju gore in odseva v raznih barvah rož in raznih uniform ter parkov. Znamenitost Gibraltarja so opice, edine v Evropi. Pribesli so jih iz Maroka in jih sedaj varno čuvajo. V bogatih prodajalnah je raznovrstno blago, vse od francoskih parfumov do španskega, maroškega, angleškega, italijanskega in hongkongskega blaga. Tu žive edini trgovci v južni Evropi, ki so se naučili rusščine, ker tu trgujejo z ruskimi mornarji. Trgovci jih imajo radi, ker so zelo razpisni, bolj kot Američani. Pravijo, da je moštvo kitolovske flotile napravilo v treh dneh 120 milijonov lir.

Gibraltarsko čer so zasedli najprej Fenečani, za njimi so prišli Grki, nato Kartagani in slednjič Rimljani, ki so jo imeli zasedeno 600 let. Od tod so odšli v petem stoletju pred invazijo plemen s severa. Leta 711 so Berberci z voditeljem Tarikom zasedli Gibraltar in od tedaj se pričela arabsko gospodstvo v južni Španiji, ki je trajalo 800 let. In prav Berberci so dali Gibraltarju ime (Cebel-Tariq — Tarikova gora). Ta berberski vodja je prvi pričel graditi na tej skali zgradbe — trdnjave, katerih ostanki so še danes del mesta. Sestoto let pozneje so hoteli Španci v ostri borbi zavzeti Gibraltar, a naklep jim je spodletel. Šele princu Medini leta 1462 se je posrečilo prevzeti trdnjavo in izgnati Arabce iz dežele. On je obdržal trdnjavo v svojih rokah polnih 34 let. Princ Medina-Sidoni jo je nato poklonil španski kroni.

Po čudnem naključju so prišli Angleži leta 1704, v času nasledstvene vojne, pod vodstvom admirala Georgea Rookeja do Gibraltarja in admiral je zasidral ladjo k bregu ter izkrcal mornarje. Na Tarikovi gori je zavohala angleška zastava.

Leta 1779 so Španci hoteli s silo vzeti Angležem vse ozemlje Gibraltarja in tako se je vnela vojna, ki je trajala tri leta. S pomočjo Francozov so Španci hoteli izstradati angleško posadko. Med obleganjem je v zasedeni trdnjavi pričelo primanjkovati hrane. In hrana se je delila s puško v roki. Trda je predla moštvo, a vzdržati je bilo treba. Španci so uvideli, da z obleganjem ni nič in so zasedbo opustili. Tedaj pa vojak iz trdnjave naskočijo sovražnika, ga z razbeljenimi topovskimi krogli poženjo v beg ter mu zažgo vse brodove.

Ta del zgodovine Gibraltarja je najslavnejši in najpomembnejši v življenju trdnjave. Ta vojna je dala povod, da so v armadi ustanovili inženirske čete in da so pričeli utrjevati podzemne rove, zaklonišča, mitraljezka gnezda in skrite topovske postojanke. Posebno se je to delo razplelo v drugi svetovni vojni. Z vso najmodernejšo tehniko gradnje utrdbe je nastalo do danes celo podzemsko mesto. Za primer ponovne sovražne obkrožitve so tako prevrtali goro nad mestom, da bi bili čuvarji popolnoma varni pred vsemi sovražniki. V predorih imajo električne centrale, bolnice, vojašnice, municijska skladišča, delavnice in zvezno centralno administrativno pisarno, ki je mogočega modernega vojaškega oporišča.

V enem teh podzemskih rogov je general Eisenhower kot vrhovni poveljnik zavezniških vojnih sil vodil napad na Afriko in od tu na Sicilijo. To je bila tudi zadnja pomembna operacija Gibraltarja v zadnji vojni, ki je sedaj, v dobi nuklearnega napredka izgubila pomembnost.

Gibraltarska skala miruje in rada sprejema izletnike in tujce na ogled. Tujci se zbirajo v luksuznih hotelih na večerjajih in sprejemih v visoki angleški družbi. Porezali so celo bodečo žico, ki je toliko let branila dostop do trdnjave. Tako je Gibraltar svojo nalogo dokončal, danes je kot

muzejski eksponat, kuriozum, za radovedne tujce, ki jim denar dopušča, da si ga ogledajo. Angleži se ne zmenijo za španske zahteve, da bi Gibraltar vrnili Španiji. Po mestu je polno napisov, ki pravijo, da nočejo Gibraltarci ostati Angleži, še posebno tistih 25.000 avtohtonih prebivalcev, ki seveda niso čiste angleške krvi ampak so angleškega, španskega, genoveškega, malteškega in celo židovskega porekla.

M. P.

Gibraltar, fotografiran z ladje, ki prihaja iz Afrike. Gibraltarsko in afriško obrežje sta oddaljeni samo 14 km drugo od drugega. (Fot: M. Magajna)

PRODAJA PO PSIHOLOŠKIH KRITERIJIH

Ob ugodnem trenutku najde še tako stara šara kupca

Izkušnje dokazujejo, da je pri prodaji zelo važno, da kaka stvar ne stane n. pr. 1000 temveč 995 dolarjev

NEW YORK. — Sani tipa yukon — take, ki jih psi vlečejo po prostiranih zasneženih severnih pokrajinah v romanih Jacka Londona in Jamesa O'liviera Curwooda — so si kar trgal iz rok sredi Manhattan. Stale so komaj 11 dolarjev in 95 centov (velikanska razlika v primerjavi z 12 dolarji, kot uči psihologi prodajanja) ali okrog 7200 lir. Mnogo dražje je bil srebrni jastog, na prodaj za 499 dolarjev (in ne za 500 zaradi znanega razloga) ali okrog 300.000 lir, in natančne reprodukcije Fordovih avtomobilov modela 1932, pripravljene za na cesto, po 3600 dolarjev (okrog 2.100.000 lir).

Prva razprodaja »ostankov«, ki jo je organizirala trgovina Abercrombie and Fitch v dolgi zgodovini te velike newyorške veleblagovnice, nudi še kar naprej dovolj snovi za pogovore v elegantnih krogih metropole. Priklicala je na Madison Avenue množico kakih tisoč oseb ekscentričnih in čisto posebnih okusov — in z natrpano denarnico — ki se prav nič ni sramovala stati cele ure v vrsti pred zaprtimi vrati trgovine.

Prva kupca, moški in ženska, sta imela v žepu 955 dolarjev (ne tisoč in razlog je jasen), kolikor je stala edina hišica iz sestavnih delov, ki je bila že tudi kompletno opremljena.

Kar so dali v prodajo — je pojasnil neki predstavnik velike prodajne organizacije — je bilo »blago, ob katerem se se kar zgoznilo, ko so ga našli po kotih kleti. Abercrombie and Fitch ni kak »department store« kot drugi,

temveč se postavlja, da je ekskluzivna, prodaja rafinirano blago zahtevnim in denarnim strankam, lahko opremi odpravo na Himalaje kakor kak piknik v predmestju, toda v vsakem primeru s predmeti izredne izbire. Po 75 letih dejavnosti je ta trgovina sklenila, da počisti skladišče in da priredi prvo prodajo »ostankov« v času svojega obstoja. Občinstvo je odgovorilo z navdušenjem.

Vrsta pred trgovino je postala silno dolga, ljudje so stali okrog in okrog palače in policaji so morali vzdrževati red. Potem so se vrata poslopja odprla in ljudje so se usuli v trgovino. Kmalu nato je predstavnik Abercrombie and Fitch s hripavim glasom povedal: »To je norišnica, celo naši podpredsedniki morajo usmerjati promet v prvem nadstropju.«

Pasje sani so bile razprodane.

ne, kot bi mignil. Spočetka so jih prodajali po 49,95 dolarja (okrog 3.000 lir); njih cena je bila znižana za skoraj 38 dolarjev. »Ne sprašujte me, zakaj«, je odgovorjal predstavnik veleblagovnice tistim, ki so hoteli vedeti za vzrok tolikšnega znižanja cene. Se bolj nejasen pa se je zdel namen nakupa. V New Yorku sicer pozimi precej sneži, toda pse za smuči bi pa dokaj težko našli.

Srebrni jastog kot solnica tehtala poldrugi kilogram. Spočetka je stal 2.500 dolarjev, več kot poldrugi milijon lir, in kupil ga je za 499 dolarjev »gentleman« iz Detroita, ki je vso noč presele, na svoji lovski palici (ki se lahko uporabi kot sedišče), zato da je prišel do tega srebrnega jastoga. Zivo rdeč ford phaeton se je včasih prodal po 3.600 dolarjev, sedaj pa se je cena znižala za 2.000.

Prej omenjena hiša iz sestavnih delov je prvotno stala 4.000 dolarjev, torej več kot 2.400.000 lir. Zakonca, ki sta jo kupila, sta napravila dobro kupčijo. Edina težava pa je bila v tem, da sta morala sama poskrbeti, da sta jo spravila iz trgovine. Hišica namreč ni stala v »kakem kotu kleti«, temveč kot drugi ostanki v 7. nadstropju.

Drugi so odšli zadovoljni s kupčkom elegantnih božičnih voščilnic brez ovornice (bilo jih je 168.000 po smešni ceni) ali s kako balzamirano ribo neznane vrste (30 lir) ali s tremi oljnatimi slikami, ki so jih poznayalci označili kot »grozna strašila«. Skratka, bilo je samo tako blago, za katerega ljudje pri Abercrombie and Fitch sploh niso mislili, da ga imajo v skladišču, toda iz tega ali drugega vzroka je vsaka stvar že našla svojega kupca. I. Z.

Znanstveni laboratorij v Črnem morju

Vzhodno od Novorosijska so potopili v globino 14 m raziskovalni laboratorij »Črno morje«, v katerem bodo opazovali in zbirali podatke geologi, hidrologi in naravoslovci sovjetske akademije znanosti. Valjasti laboratorij tehtal skupno z balastom okoli 62 ton; dolg je osem metrov, njegov premer znaša nekaj manj kot tri metre.

La Línea de la Concepción, zadnje špansko mesto pred mejo z Gibraltarjem. (Fot: M. Magajna)

HOROSKOP

Veljaven od 4. do 10. avgusta 1968

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Po nekoliko zmedenem razdobju in po nekaterih nesporazumih z ljubljeno osebo se bo vse razjasnilo in boste srečni. Na splošno vam bo ta teden nudil obilo zadovoljenja. Tudi na delu in v odnosih s prijatelji bo vse dobro. Ne pretiravajte s sončenjem.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ta teden bo vpliv zvezd zelo ugoden in preboste boste nekje negotovosti. Iščite družbo oseb, ki vas ljubijo, in prilagodite se raznim okoliščinam. V razgovoru z ljubljeno osebo ne govorite o starih, ki bi jo utegnile užaliti. Pazite na srec.

DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ta teden se boste morali boriti proti malodušju in nezaupanju. Vredina in soglasje vaših čustvenih odnosov sta odvisni samo od tega, kako se boste znali obnašati in se tudi brzdati. Pazite se tudi prepri v družini in izogibajte se kočljivih zadev.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Najbolj ugodni dnevi so v začetku tedna. Zabačevali se boste in pozabili pri tem na vse nadloge. Srečali boste lahko tudi osebo, ki vas že dolgo časa zanima. Na delu se izogibajte predolgih razpravljanj. Zdravje vam ne bo delalo preglavice.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vaš čustveni položaj je naravnost sijalen. Ugodni vplivi zvezd vam bodo nudili ljubezen in pristranost. Zdelo se vam bo, da ste v sedmih nebesih. Tudi prijatelji bodo imeli važno vlogo v tem srečnem obdobju. Pazite se pred poletnim prehladom.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V srečanjih z bližnjimi boste imeli veliko zadovoljenja, zato boste srečni. Čas pa ni ugoden za poslovne in podobne načrte in bo bolje, da jih zato odložite. Resili pa boste neke drobne zadeve. Držite se predpisane diete.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Če hočete živeti v soglasju z ljubljeno osebo in uživati srečen teden, se morate nekoliko brzdati. Doživeli boste nekaj burnih in zanimivih dni, pri čemer ostanite mirni in pristrani. Na delu ne bodite raztreseni. Jejte malo, toda bolj pogosto.

SKORPION (od 24. 10. do 21. 11.) S svojimi vidite samo slabe strani svojega čustvenega položaja, in se ne zavedate, da je to odvisno od vašega ravnanja nasproti bližnji osebi. Na gospodarskem in delovnem področju so perspektive zelo ugodne. Pazite na delovne jeter.

KOZOROG (od 22. 11. do 21. 12.) Srečno življenje bo zelo intenzivno, čeprav ne bo primanjlovala nekoč ljubosumja. Spoznali boste osebo, ki vam bodo pomagale in vas podprle. Osredotočite vse na uresničevanje enega samega načrta. Zdravje se vam bo izboljšalo.

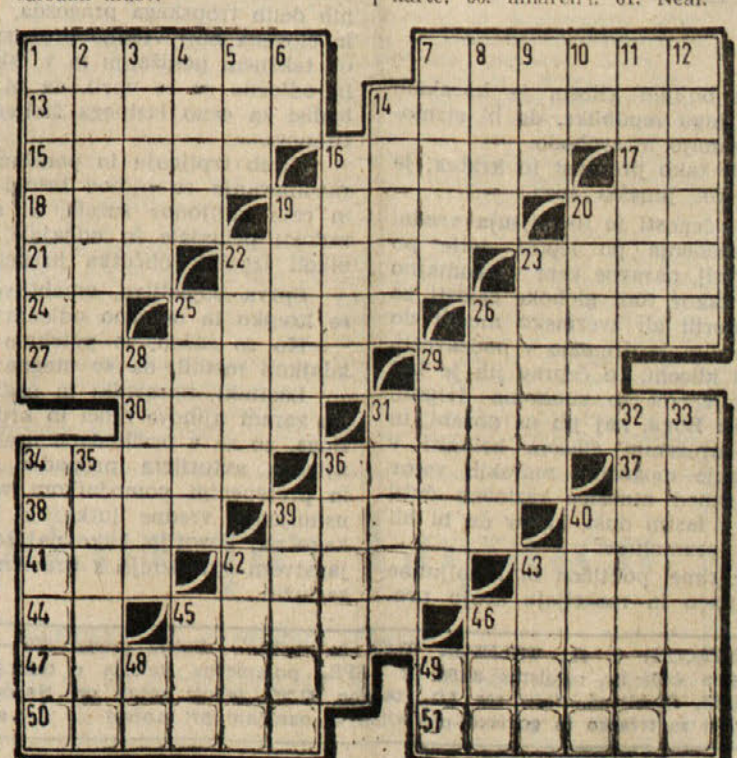
VODNAR (od 22. 12. do 20. 1.) Zdravili boste v neke težave, toda prijatelji vam bodo priskočili na pomoč. Nenadoma se bo pojavila oseba, ki ste jo nekoč ljubili, zaradi česar boste precej živčni. V družini bo nastal napet položaj zaradi načrtov, ki se boste dopustili.

RIBI (od 21. 1. do 20. 2.) Sedaj je najbolj ugoden trenutek, da poravnate neke ljubezenske spore. Pri tem pa ne smete preveč uveljavljati svoje volje. Ne zbijajte ljubosumnosti in nesporazumov. Na delu vas čakajo nenadne spremembe. Zelodolne motnje.

STRELEC (od 21. 12. do 20. 1.) Na splošno vidite samo slabe strani svojega čustvenega položaja, in se ne zavedate, da je to odvisno od vašega ravnanja nasproti bližnji osebi. Na gospodarskem in delovnem področju so perspektive zelo ugodne. Pazite na delovne jeter.

KRIŽANKA

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. tast, 5. Montand, 12. Anton, 14. kaskader, 15. neonacist, 17. sura, 18. GM, 19. tank, 20. stek, 21. Ose, 24. Raabe, 27. Ido, 28. Koper, 30. Toto, 32. Alfred N(obel), 33. lipa, 34. lega, 36. p.p., 38. Kirk, 40. griva, 42. Aru, 44. ranta, 46. Bach, 48. Nena, 50. jura, 52. oo, 53. alim, 54. virilnost, 57. motoroga, 59. karte, 60. amarns, 61. Neal.

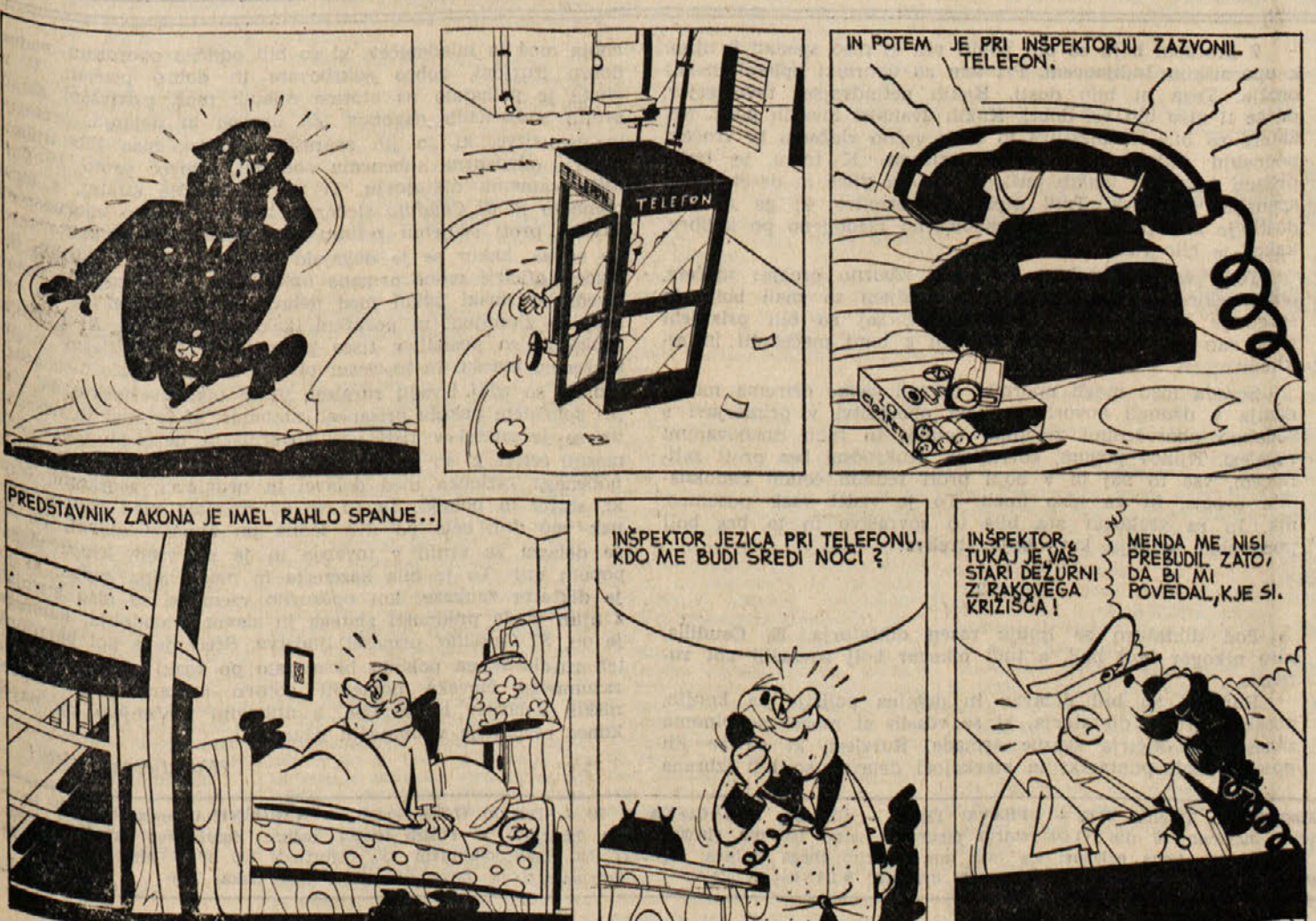
VODORAVNO: 1. rdeč okrasni kamen, 7. eno od imen pisatelja Meska, 13. grško-rimski stari vek, 14. koruzna jed, 15. tonovska lestvica, 16. zločesta bula, 17. veznik, 18. zgosteni vodni hlapi, 19. trinog, 20. ime slovenskega igralca Ranerija, 21. epche, 22. pastirski staja po planšah, 23. pekoča površina, 24. keramični znak za radij, 25. sintetično vlakno, 26. glavna bolgarska luka v Črnem morju, 27. gora v Julijcih, 29. žensko ime, 30. spodnjijski napaka, 31. francoski slikar, eden od foviztov (Henri), 34. izcedek ustnih žlez, 36. morska klica, 37. slovenski tehnik, 38. sodobni srbski pesnik (Vaško), 39. moški pevski glas, 40. kratica italijanske RTV, 41. žensko ime, 42. keramična prirna (znak Se), 43. ime junaka Kristanove drame, 44. enaki črki, 45. heksavalentni alkohol, 46. potipanje, 47. široka sekira, 49. glavno mesto Sirije, 50. južni sad, 51. glasbeni interval.

NAVPIČNO: 1. sodobni nemški filozof in psihater (Karl), 2. kopalnice pri Kopru, 3. slovenski zgodovinar (Josip), 4. orožje za obdelovanje kovin, 5. mestece pri Opatiji, 6. avtomobilski znak Sarajeva, 7. nadležna žuželka, 8. največja kopenska žival, 9. znak, (grško), 10. začetnici hrvatskega književnika, župančičevega sodobnika, 11. sestavina svetilnega plina, 12. zgodnje vino, 14. samec domače živali, 16. reka v vzhodni Srbiji, 19. slovenska tovarna alkoholnih pijač, 20. glavno mesto francoskega departmaja Pas-de-Calais, 22. češki režiser lutkovnih filmov, 23. ime tunizijskega premiera Burgibe, 25. ozek prehod, tesen, 26. gibanje zračnih tokov, 28. za poseben namen sestavljeno moštvo, 29. zrakoplov, 31. fran-

Mogočna gibraltarska skala se dviga v višino 400 m nad morskorožino. (Fot: M. Magajna)

TIHOTAPCI

Primorski dnevnik

Hotel LEV
Ljubljana
VOSNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350

KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracije - Restavracijske terase - Dancin- g kavana - Zabavni in ar- tiistični program - Ples- na glasba - Aperitiv bar - Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Bankete in konferenčne tvorane - Či- talnica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba - Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikopter- je - Boks za pse - Hla- dilnica za divjačino.

OBIŠČITE NAJVEČJO TRGOVSKO HIŠO V SLOVENIJI

namama
LJUBLJANA

v LJUBLJANI, TOMŠIČEVA ULICA (nasproti hotela Slon)

POLEG VSEH POTREBŠČIN ZA DOM, DRUŽINO IN ZA GOSPODINSTVO VAM JE NA IZBIRU

— V PRITLIČJU: USNJENA GALANterija: KOVČKI, TORBICE, POTOVAL- KE, TORBE, ROKAVICE, PASOVI, DENARNICE

— V II. NADSTROPJU: EKSKLUZIVNI MODELI MOSKE IN ŽENSKES USNJENE KONFEKCIJE: PLAŠČI, SUKNJICI, KOSTIMI, KRILA — ZA VSAK OKUS IN ZA VSAKO POSTAVO

LASTNA MENJALNICA

10 % POPUST PRI NAKUPU ZA TUJA PLACILNA SREDSTVA

Obiščite POSTOJSKO JAMO

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

ARETTA
ULTRA THIN

med elegantnimi in preciznimi urami je naicenejša znamka

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje

IMPORT Prodaja na veliko in drobno
EXPORT Velika izlra zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust - Garancija -

CASINO
PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
TRENTÉ ET QUARANTE

ODPRTO VSE LETO

Hotel «Grad Mokrice»
ob avto cesti
Ljubljana - Zagreb

32 komfortnih sob-restav- racija - Angleski park - Go- stom na voljo jahalni konji - dvovprega s kočijo - Dnevno glasba s plesom.

Hotel «Krn» Tolmin

Modernizirani hotel B kat., 54 ležišč. V vseh sobah tele- fon, kopalnica, delno lastni WC. Centralna kurjava. V vsa- kem nadstropju družabni pro- stor. Velika restavracija s kva- litetno kuhinjo. Specialitete na žaru. Soške postrežbe, Kavarna, Aperitiv bar. Atraktivna stilno opremljena grajska klet iz 17. stoletja. Zraven stalna razsta- va slik «Zlatorog». Lepo ure- jen vrt. Tel. 87-039.

ŠKOCJANSKE JAME

odprte vsak dan ob: 10., 13., 15., 17.
v maju in oktobru samo ob 10. in 15. uri

GOSTIŠČE PRI ODDIHU
SOLKAN SKALNIŠKA 10 (Nova Gorica)

Vam nudi dobro pripravljene domače in tuje specialitete. Spre- jemamo naročila za slavnostne pojedine (poroke, skupinske iz- lete, rojstne dneve itd.)

Konkurenčne cene

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČIČARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

HOTEL GALEB tel. 21605
RESTAVRACIJA RIBA — 21182
RESTAVRACIJA TAVERNA — 21322
KAVARNA LOŽA — 21189
BIFE-RESTAVRACIJA SEMEDELJA

V HOTELU GALEB, IN RESTAVRACIJI RIBA DNEVNO PLES

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI tel. 7

Moderno urejen hotel — Pristna kuhinja s specialitetami na žaru — goriška postrežba — Lep vrt — Vsak dan glasba in ples — Ribolov celo leto — Lastna čolnarna

KUPUJTE KNJIGE

tržaški knjigarni

TRST — UL. SV. FRANČIŠKA 20
Telefon 61-792

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

Modernne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» z mednarodnim programom odprti vsako noč razen ob sredah.

HOTEL in MOTEL «Grad Otočec»
OTOČEC OB KRKI - Telef. 068 - 21512 - 21321
z 88 sobami in 174 ležišči

Priznana mednarodna in narodna restavracija in bife.
Grad Otočec prenovljen, vse sobe opremljene s stilnim pohištvo. Ludvika XV. in XVIII.

Restavracija MARINELLA

TRST, Viale Miramare 323 (Barkovlje) ob morju v bližini miramarskega dvorca — Tel. 36366

Nudimo gostom vse ribje specialitete. — Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izreden popust. — Vsak večer godba s plesom

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracije, kavarne In gostilna «Pri hrastu»
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer * gostilna «Zvezda»
razen torka in barski program telefon 21-239

AVTOPROMET GORICA NOVA GORICA TEL. 21443

prilporeča zimovanje na LOKVAB

dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge zimsko - športne dejavnosti.
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pljčaji — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovarno- potniškimi ladjami: redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran, Zupančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Teleksi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

BLED

s svojimi lepotami Vas vabi

PARK HOTEL' NA BLEDU

Tel. 77-521 - Kat. B 134 sob, 239 postelj, 4 apartmaji. Udob- ne sobe s kopalnici, tuši in WC, s prelepim razgledom na jezero. Kuhinja z medna- rodnimi jedili in domačimi specialitetami. Kavarna s teraso do jezera. Nočni lokali-Družab- ni prostori. PRIDITE NA PRI- JETNE POČITNICE ALI NA WEEK-END V NAS HOTEL

RESTAVRACIJA Lipa

šempeter pri Novi Gorici

ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina.

SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

Oglašujte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

ROULETTE - BACCARA CHEMIN DE FER

OPATIJA Jugoslavija

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENICENA ISTRSKA VINA VAM NUDI

PREKO SVOJIH TRGOVIN NA ŠKOFIJAH IN V KOPRU

Agroturizma Koper

1. **B. TRAVEN**

General iz džungle

PRVO POGlavJE

1

«Tierra y Libertad!» S tem bojnim klicem je korakalo krdo Indijancev iz džungle na jugu republike, da bi strmo- glavilo diktaturo in si priborilo zemljo in svobodo.

Čeprav je bil ta bojni klic še tako preprost in kratek, je zvenel korakajočim Indijancem kot junaški sprev.

Kar so ti ljudje v svoji potlačeni in usmiljenja vredni nevednosti občutili poezije, hrepenenja po lepoti, želje po miru, ljubezni do ljudi in živih bitij, naravne vere v neomajno pravičnost, ki mora nekje biti, kakor tudi globoke žalosti do tovariš, ki so jih sramotno umorili ali zverinsko mučili do smrti, vse to in še marsikaj, kar jim je dremalo v podzavesti, so lahko izrazili s tistim bojnim klicem. In čeprav jih je kot strnjeno množico gnala ista volja, da se sunkoma dvignili pesti, kakor da bi hoteli opozoriti z združenim glasom krikniti v kakor da bi hoteli hkrati z združenim glasom morskimi valovi, da je zvenelo kot butanje mogočnih morskih valov ob skale, je vendarle vsakdo izmed množice različno čutil svoj lastni klic, ker ga je čutil v lastni duši, kakor da bi bil njegova lastna, njegova osebna pramolitve.

Ljudske pesmi, lepo zveneče rime, politične in rodoljubne fraze brž izgubilo smisel in pomen in razkrijejo svojo pra-

znotaj, če jih trezno proučimo in dosledno o njih razmislimo. Utegnilo bi se zgoditi, da bi se tudi ta bojni klic upornih Indijancev, če bi ga nepristransko proučili, razblijnil v brez- pomembne besede.

Ko so njihovo trpljenje, ko so njihove muke, pomanjkanje in neobojnost pred gospodarji v džungli, koncesionariji za izkoriščanje mahagonijevega lesa in njihovimi vazali, ko je vse to postalo tako nezno, da so, in to se je za čudo zgo- dil, vsem skoraj hkrati in ob istem času v najbolj oddalje- nih delih tropskega pragozda, prišli do spoznanja, da je boljše in človeka bolj vredno propasti v uporu, kot se naprej živeti ob takšnem ponižanju in v takšnih mukah, so se uprili. Trdno in odločno so se uprili, da bi naposled napravili temu konec bodisi za ceno lastnega življenja ali za ceno življenja svojih tiranov.

Kljub trpljenju in ponižanju je v njih še tlel plamenček razumevanja za njihov bridki položaj. Sprito ptic v džungli in celo milijonov žuželk, ki so vse v svobodi in življenjski radosti prihajale in odhajale, kakor se jim je ljubilo, niso nikoli izgubili občutka hrepenenja po svobodi.

Sprva bojazljivo, omahljivo in negotovo; naposled pa so se krepko in odločno odločili za upor.

Ko so začeli, je potekalo vse dosti hitreje, kakor so si kdajkoli mislili, da se utegne zgoditi.

Lastniki, upravniki in nadzorniki na monterijah, ki so se jih zaradi njihove moči in krutosti bali bolj od vsemogočnega Boga, so se v prvih dveh urah upora, brž ko so videli, da je njihova avtoriteta propadla celo pred najbolj preplašenim in pretepenim pomočnikom volarja, spremenili v nebojlene, usmiljenja vredne lutke, ki so menda nenadoma pozabile, kako naj govorijo, kako naj se gibajo in kako naj se z dostoj- nstvom sprizajzijo s pravično kaznijo, ki so si jo že davno zaslužili.

V kratkem boju so bili pobiti vsi, ki niso spadali k njim, k uporniškim Indijancem. Pri tem so uporniki uplenili nekaj orožja. Tega ni bilo dosti. Kakih petindvajset revolverjev, pa še ti niso bili vsi dobri. Kakih dvanajst lovskih pušk. Ne- katere so bile nezanesljive in so v večno vlažnem in vročem podnebnju džungle popolnoma zarjavlele. K temu je treba pristiati še nekaj lahkih pušk za lov na ptice in deset starih španskih spredovk. Tudi zaplenjeno strelivo, ki ga ni bilo dosti, je bilo prav tako neenakomerno razdeljeno po kalibru, kakor je bilo razdeljeno orožje.

Toda vsi muchachosi so nosili izborna orožja: mačete, nože, sekire in plenkače. S tem orožjem so znali bolje in spretnjeje ravnati kot z repetirkami, saj so bili prisiljeni vsak dan se bojevati proti džungli s temi mačetami in se- kirami.

Seveda niso mogli uporniki dvirati caobe oziroma maha- gonija v džungli govoriti o kakih oborožitvi v primerjavi s sodobno oboroženimi zveznimi četami in tako imenovanimi ruralesi. Njihov pogum, sovraštvo, neukročeni bes proti zatiralcem, vse to naj bi v boju proti rednim četam nadokna- dilo orožje, ki ga niso imeli. To je vedel vsak posameznik. In za vsakogar sta bila to sovraštvo in ta bes bolj pomembna v boju kot obilje streliva.

2

Pod diktaturo se ljudje razen diktatorja, El Caudilla, niso nikogar bolj bali, a tudi nikogar bolj sovražili kot ru- ralesa.

Ruralesi so bili državna in deželna policija na konjih, posebno orožje diktatorja, ki se včasih ni mogel popolnoma zanesati na oficirje zvezne armade. Ruralesi, ki so se jih posebno bali puntarski in stavkajoči delavci, so bili izbrana

enota mož in mladeničev, ki so bili odlično oboroženi, nadvse dobro izurjeni, dobro oskrbovani in dobro plačani. V te enote je prihajalo na stotine mladih mož, predvsem zaradi svojih sadističnih nagonov. Za ukrepe in dejanja, aretacije in usmrtnice, ki so jih zagrešili ruralesi, niso bili njihovi oficirji odgovorni nobenemu sodniku, temveč samo El Caudillo, samemu diktatorju. Ti so bili orodje strahu, s čigar pomočjo je El Caudillo sleherni, tudi najmanjšo upornost ali kritiko proti svojemu režimu brez usmiljenja in kruto zatir- al. Če so se, kakor se je dogajalo v več stvkih tekstilnih de- lavcev, oficirji redne armade upirali, da bi po zatritju stavke izvedli zverinski pokol med delavci in delavkami, ki so bili zdaj že zlomljeni in poraženi, kakor jim je bil El Caudillo zaukazal, so poslali v tisto pokrajino četo ruralesov v po- spešenem maršu. In to, česar oficirji redne armade niso hoteli storiti, so zdaj izvedli ruralesi, in to tako zverinsko, da niso pri splošnem pokolu prizanesli nikomur, ki je imel to nesrečo, da se je znašel v tisti vasi tovarniških delavcev ali v tisti mestni četrti, ki so jo bili ruralesi obkolili. Pri tem niso delali nobenega razločka med delavci in nedelavci, ženskami, otro- ki, starci in bolniki. In to se ni dogajalo med stavko, am- pak več dni, celo po dva tedna po končani stavki, ko so se delavci že vrnili v tovarne in je po vsem kraju vladal popoln mir. To je bila kazenska in maščevalna sodba, ki jo je diktator zaukazal kot opozorilo vsem, ki se niso strinjali z njim glede prednosti zlatega in slavnega obdobja, katerega je on, El Caudillo, prinesel ljudstvu. Srečanje s pol bataljona teh ruralesov na pohodu bi moralo po vsaki zdravi razsodi- razumnega človeka pomeniti gotovo uničenje toipe upor- niških delavcev iz džungle, z njihovim uničenjem pa naga- konec revolucije v območju džungle.

(Nadaljevanje sledi)